GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 72 ABC | Poniedziałek, 27 marca 1939 | Rok 2

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartuzy, Kościerzyna, Lipno Nowe-Miasto, Rypin, Sępolno, Starogard, Swiecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Weiherowo, Włocławek, Wyrzysk

Agresywny ton Mussoliniego wobec Francji

Tunis - Dżibuti - Kanał Suezki

— oto warunki, stawiane Francji

Biada bezbronnym — woła Il Duce

RZYM. Mussolini wygłosił wczoraj przemówienie do członków dawnych oddziałów bojowych organizacji faszystowskiej, którzy w liczbie kilkudziesięciu tysięcy przybyli do Rzymu na 20-lecie faszyzmu. Mussolini, stwierdziwszy rozwój narodu włoskiego pod rządami faszystowskimi, przeszedł do momentów polityki międzynarodowej.

„Próby obalenia i rozbicia osi Rzym—Berlin — oświadczył Mussolini — **są dziecinne. Oś Rzym—Berlin nie określa jedynie stosunku dwóch państw, lecz jest spotkaniem dwóch rewolucyj, które uznają wyraźnie swą sprzeczność ze wszystkimi innymi koncepcjami cywilizacji współczesnej."**

„Oświadczam wam, że gdy „wielkie demokracje" gorzko opłakują przedwczesny i mało zaszczytny koniec tego, co było ich najdroższym tworem (mowa o Czechosłowacji) **— fakt ten jest już sam przez się dostatecznym powodem, byśmy się nie przyłączali do ich mniej lub więcej szczerego płaczu. Oto jest siła osi i warunek jej trwałości. Ale ponieważ w każdym działaniu tkwi zawsze czynnik powierzchownych uczuć, które niekiedy odsuwają na bok rozsądek, oświadczam wam jak najdobitniej, że to co się stało w Europie Środkowej, stać się musiało."**

Jest rzeczą oczywistą, że jeżeli naród (chodzi tu o Czechów), **który rozporządzał wielką liczbą ludzi i olbrzymimi zasobami broni, nie jest zdolny do jakiegokolwiek czynu — świadczy to, że naród ten zasłużył na los, który go spotkał.**

(Dalszy ciąg na str. 2-giej)

Sejm i Senat odroczone na miesiąc

Zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej

WARSZAWA. Zarządzeniami z dnia 25 marca br. Pan Prezydent Rzeczypospolitej odroczył sesje zwyczajne izb ustawodawczych.

Zarządzenia powyższe wręczył w ub. sobotę marszałkowi Senatu Bogusławowi Miedzińskiemu i wicemarszałkowi Sejmu dr. Leonowi Surzyńskiemu dyrektor biura prawnego w Prezydium Rady Ministrów Władysław Paczoski.

Zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej o odroczeniu sesji zwyczajnej Sejmu brzmi:

Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej odraczam z dniem 27 marca 1939 r. sesję zwyczajną sejmu na dni trzydzieści.

Warszawa, dnia 25 marca 1939 r.

PREZES RADY MINISTRÓW (—) Sławoj-Składkowski.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ (—) I. Mościcki.

* * *

Zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej o odroczeniu sesji zwyczajnej Senatu ma brzmienie podobne.

„Ślę pozdrowienia prezydentowi i obywatelom Stanów Zjednoczonych"

Przemówienie radiowe P. Prezydenta Rzplitej do Amerykanów

WARSZAWA. Z okazji tegorocznej wystawy wszechświatowej w New Yorku, Polskie Radio w dniu wczorajszym o godz. 19,30 do 20 transmitowało do Ameryki specjalną audycję, podczas której Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki wygłosił następujące przemówienie:

„W imieniu narodu polskiego przesyłam najserdeczniejsze pozdrowienia prezydentowi i wszystkim obywatelom Stanów Zjednoczonych, a w szczególności milionowym rzeszom rodaków, którzy na gościnnej ziemi Waszyngtona kontynuują tradycję braterskiej współpracy polsko-amerykańskiej. Jestem przekonany, że udział nasz we wspaniałej wystawie powszechnej w New Yorku udostępni światu lepsze poznanie Polski, jej zasobów i pracy oraz postępu siły i znaczenia, które dzięki geniuszowi Ojca naszego kraju, Marszałka Piłsudskiego osiągnęła. Przez to samo zaś przyczyni się do pogłębienia przyjaźni pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi w imię ideałów, o które walczyli bohaterscy przodkowie nasi z Kościuszką i Pułaskim na czele".

Przemówienie to było transmitowane przez 342 rozgłośnie amerykańskie, należące do trzech największych koncernów: National Broadcasting Company, Columbia Broadcasting System i Mutual Broadcasting System.

Według amerykańskich obliczeń, zasięg audycji polskiej wyraża się liczbą około 200 milionów słuchaczy.

Olbrzymia manifestacja patriotyczna w Bydgoszczy

„Gotowi jesteśmy na zew Naczelnego Wodza"

Na rynku im. Marszałka Piłsudskiego w Bydgoszczy 15.000 bydgoszczan manifestowało swą gotowość stanięcia w każdej potrzebie obok Naczelnego Wodza. Manifestacja była żywym, spontanicznym odruchem miejscowego społeczeństwa, które w ten sposób chciało dać dowód, że pilnie przypatruje się ostatnim wydarzeniom politycznym w Europie. W jednym wspólnym szeregu, zapomniawszy o różnicach i tarciach politycznych, zawodowych i innych tysiączne rzesze zmobilizowane moralnie stwierdziły swą postawą, że na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej ludzie czuwają i są w stałym pogotowiu.

Jak w czasie wojny światowej...

Bony skarbowe w Niemczech

Zwykłe dochody nie wystarczają

BERLIN. Wobec tego, że nadzwyczajne wydatki państwowe nie mogą znaleźć całkowitego pokrycia w drodze normalnych wpływów budżetowych, a stosowana ostatnio metoda pokrywania wydatków w drodze pożyczek powoduje obciążenie budżetu z tytułu obsługi długów, rząd Rzeszy powziął decyzję finansowania wydatków nadzwyczajnych przy pomocy **sjecjalnych bonów podatkowych,** które nie będą oprocentowane.

Bony będą trafiały do obiegu w ten sposób, że gminy, koleje, poczty, autostrady i inne instytucje, mające osobowość prawną, będą miały prawo uiszczania należności za dokonane zamówienia w 40 procent bonami podatkowymi. a dostawcy wspomnianych instytucyj również będą mieli prawo do uiszczania 40 procent zobowiązań wobec swoich dostawców tymi bonami.

Jedynym ograniczeniem jest suma 500 marek, poniżej której rachunki będą musiały być uiszczane całkowicie w gotówce.

Witos wraca do Polski?

Jedno z pism krakowskich donosi, że w generalnym konsulacie polskim w Pradze zgłosił się Wincenty Witos, wyrażając chęć powrotu do kraju i oddanie się do dyspozycji władz polskich. Obecnie czeka on na wydanie paszportu.

Dr. Kiernik i Bagiński, którzy się zgłosili przed kilku dniami w konsulacie polskim i wyrazili chęć powrotu do kraju, otrzymali już paszporty.

Wedle dotychczasowych danych — pisze pismo krakowskie — dr. Kiernik wróci w niedzielę do Polski. Wincenty Witos wyjedzie do kraju po wydaniu mu paszportu przez konsulat.

Niemcy fortyfikują Kłajpedę

RYGA. Prasa donosi z Kłajpedy szczegóły dotyczące projektu ufortyfikowania Kłajpedy przez Niemców. Roboty nad umocnieniem mają się rozpocząć w najbliższym już czasie.

Dar wielkanocny dla bezrobotnych

WARSZAWA. Wczoraj w całym kraju rozpoczęła się zbiórka na „Dar wielkanocny dla bezrobotnych i ich dzieci".

Senatorowie Ślaski i Olchowicz u premiera

WARSZAWA. P. Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski przyjął w ub. sobotę pp. senatorów Konrada Olchowicza i Jana Ślaskiego z Pomorza.

6-dniowy termin dla czerwonego Madrytu

ST. JEAN DE LUZ. W związku z rozmowami delegatów rady obrony Madrytu z gen. Franco, potwierdzają się wiadomości, że gen. Franco zażądał całkowitego i niczym nie uwarunkowanego poddania się rady obrony, a przedstawiciele junty warunki te przyjęli. Jak słychać, ustalone zostało, że gen. Franco zgodził się na pozostawienie **6-ciu dni czasu** stronie czerwonej na ewakuację wojsk z Madrytu. W obecnej chwili pomiędzy Madrytem a Burgos za pośrednictwem radiostacji nawiązana została łączność. Wymiana szyfrowanych depesz nie ustaje. Ogólnie utrzymuje się przekonanie, iż dalszy opór wojsk czerwonych jest zupełnie niemożliwy, gdyż w Madrycie cała ludność żąda od władz kapitulacji.

Ustawa w sprawie ochrony Niemców w Słowacji

BRATYSŁAWA. Słowacki podsekretarz stanu do spraw niemieckich Karmasin złożył wczoraj premierowi Tiso projekt ustawy w sprawie ochrony niemieckiej grupy narodowej w Słowacji.

Ustawy związane z obronnością Państwa uchwalił Senat

Senat na sobotnim posiedzeniu plenarnym uchwalił ustawy, mające związek z przygotowaniem obrony państwa:

1. **o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych na rzecz obronności państwa.**
2. **o wycofywaniu urzędów, ludności i mienia z zagrożonych obszarów państwa.**
3. **o komunikacjach w służbie obrony państwa.**
4. **nowelę do dekretu Prezydenta Rzplitej o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony państwa.**

Następnie Senat przyjął następujące projekty ustaw.

1. o zasiłkach dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową.
2. nowelę do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.
3. o pomocy Skarbu Państwa przy niektórych długoterminowych pożyczkach w listach zastawnych Państw. Banku Rolnego. (Projekt ten wychodzi ze słusznej zasady dopłat ze Skarbu do oprocentowania kredytu rolniczego dla drobnej własności).
4. o częściowym zawieszeniu wymagalności długów rolniczych.

Wreszcie Senat uchwalił zatwierdzenie protokółu taryfowego między Polską a Litwą, przy czym Senat manifestował gorąco uczucia sympatii do narodu litewskiego (piszemy o tym na innym miejscu).

Senat manifestuje na rzecz Litwy

Z okazji uchwalania ratyfikacji protokółu taryfowego między Polską a Litwą — odbyła się w Senacie Rzplitej manifestacja na rzecz Litwy.

„Sądzę, że będę wyrazicielem uczuć całej Wysokiej Izby — mówił sprawozdawca ustawy ratyfikacyjnej senator Katelbach — jeśli z okazji rozpatrywania pierwszego handlowego układu polsko - litewskiego, które przypada w tak ciężkim dla narodu litewskiego okresie, przypomnę, że rok temu uregulowany został stosunek sąsiedzki między wolnym narodem litewskim i wolnym narodem polskim na zasadach pełnego poszanowania podstawowych praw obu narodów. (Długotrwałe oklaski). **Rok miniony był okresem utrwalania celowej współpracy obu państw.**

W ciągu ostatnich dni naród litewski, naród, którego los tak jak nasz, związany jest z Bałtykiem, przeżywa chwile ciężkich doświadczeń. Niech mi wolno będzie w imieniu Wysokiej Izby zapewnić naszego sąsiada północnego, że w sercach i umysłach Polaków przeżycia narodu litewskiego wywołały żywy i głęboki oddźwięk“. (Długotrwałe huczne oklaski).

W loży dyplomatycznej byli na tej części posiedzenia poseł litewski w Warszawie min. Szaulis i radca poselstwa Trimakas.

Niemiecka strefa wojskowa w Słowacji

Powyższa mapka niemiecka części Słowacji przedstawia położenie niemieckiej strefy wojskowej w Słowacji, ustanowionej układem niemiecko-słowackim o wykonywaniu opieki nad Słowacją przez Rzeszę. Według tego układu — armia niemiecka ma prawo w każdym czasie wznosić obiekty wojskowe i w tych obiektach utrzymywać takie załogi, jakie uzna za konieczne — w strefie oznaczonej na mapce linią, a więc od Bratysławy (Pressburg) aż do granicy polskiej — wzdłuż stoków wsch. Mał. Karpat (Kleine Karpaten), Białych Karpat (Weisse Karpaten) i Gór Jawornickich (Jawornik-Gebirge). Strefa ta — ma za cel strategiczny ochronę protektoratu Czech i Moraw od strony słowackiej.

Dar na cele społeczno-gospodarcze Pomorza

Prezes Związku Fabrykantów w Bydgoszczy, inż. Tołłoczko, inż. Namysłowski, członek zarządu Dziembowski oraz dyrektor Związku p. Palicki — złożyli do rąk p. Wojewody Pomorskiego Władysława Raczkiewicza kwotę zł 10.000 (dziesięć tysięcy) do jego dyspozycji — na cele społeczno-kulturalne Wielkiego Pomorza w uznaniu wielkich potrzeb tego terenu i ich doniosłości z punktu widzenia państwowego.

Uwaga redakcji. Szlachetna inicjatywa zarządu i dyrektora związku fabrykantów zasługuje na specjalne uznanie i podkreślenie, to też wiadomość powyższą notujemy z prawdziwym zadowoleniem i wyrażamy nadzieję, że również inne instytucje pójdą śladem tego pięknego przykładu, ponieważ potrzeby Pomorza są istotnie wielkie i ich ogromnej doniosłości nie potrzeba nawet specjalnie uzasadniać dlatego, że są one wszystkim powszechnie znane. Cały szereg zagadnień natury kulturalnej, oświatowej i społecznej a zwłaszcza gospodarczej czeka na swe rozwiązanie.

Sypią się ofiary na F. O. N. z Pomorza

W ub. sobotę w fabryce Herzfeld-Victorius z inicjatywy p. inż. Zembowskiego odbyło się zebranie załogi robotniczej i części urzędników ruchu, na którym po przemówieniu członka Wydziału Robotniczego p. Skrzyneckiego postanowiono jednomyślnie ofiarować na Fundusz Obrony Narodowej jednodniowy zarobek.

Równocześnie zarząd fabryki ze swej strony zobowiązał się złożyć na FON 5.000 zł.

Rada powiatowa przedgranicznego powiatu chojnickiego, przeznaczyła 5.000 zł i wzywa wszystkie rady powiatowe na Pomorzu do podjęcia takich samych uchwał.

*

W imieniu Koła Porad Sąsiedzkich powiatu toruńskiego przy Pomorskim Towarzystwie Rolniczym przybyli do p. wojewody pomorskiego Władysława Raczkiewicza pp. Wacław Hulewicz, prezes Koła, Tadeusz Kentzer, wiceprezes oraz sekretarz inż. Diffenbach i złożyli 1300 zł na Fundusz Obrony Narodowej.

Dotychczasowy dorobek i plany na przyszłość

Obrady Pomorskiej Rady Okręgowej O. Z. N.

W sali konferencyjnej Pomorskiego Okręgu Obozu Zjednoczenia Narodowego w Toruniu o godzinie 16-tej rozpoczęło się posiedzenie Pomorskiej Rady Okręgowej pod przewodnictwem mec. Kazimierza Tomaszewskiego. W obradach wzięli udział członkowie Rady Naczelnej pp.: Starosta Krajowy Wincenty Łącki i Prezydent miasta Torunia Leon Raszeja, jako przedstawiciele pomorskiej grupy parlamentarnej O. Z. N. pp. senator Bruski i poseł Święcicki, przedstawiciele centrali pp. Nowacki i Piss oraz wszyscy przewodniczący obwodów naszego okręgu i członkowie sztabu okręgu.

Przewodniczący mec. Tomaszewski zagaił zebranie dłuższym przemówieniem, w którym kilka słów poświęcił aktualnym wydarzeniom politycznym, **podkreślając** ufną i męską postawę całego **okręgu.** Dalej mec. Tomaszewski zobrazował przebieg prac okręgu od chwili objęcia przewodnictwa Obozu na Pomorzu t. j. od lutego ub. roku. W ciągu tego okresu czasu grono ludzi dobrej woli nie rozporządzając żadnymi środkami finansowymi i technicznymi zdołało skupić wokół idei zjednoczenia narodowego jako czynnych członków (płacących składki) do dnia 31 grudnia 1938 roku — 20 tysięcy osób, oraz zorganizować obwody we wszystkich powiatach, oddziały zaś i koła po mniejszych miastach i gminach.

Mec. Tomaszewski podziękował zebranym prezesom za ich ofiarną pracę w ciągu całego roku, a zwłaszcza w trudnym okresie wyborów, do których Obóz przystąpił dosłownie z gołymi rękoma. Jednakże zdecydowane zwycięstwo w wyborach parlamentarnych, jak i niewątpliwe sukcesy w wyborach samorządowych wyraźnie wskazały, że idea zjednoczenia narodowego jest w tej chwili dominującym prądem narodowym na Pomorzu.

Z kolei inż. Jacyna przedstawił w treściwych wywodach **plan prac okręgu pomorskiego na rok następny.** Sprawę tę omówimy oddzielnie. Następnie przewodniczący poszczególnych obwodów zdawali sprawę z dotychczasowego dorobku organizacyjnego, wysuwając jednocześnie szereg postulatów na przyszłość.

Zebranie zakończyła bardzo interesująca dyskusja, w czasie której przedstawiciele parlamentarni zapoznali zebranych z dotychczasowym przebiegiem prac w Sejmie i Senacie, z pracami będącymi w toku oraz planem prac na przyszłość. Po gospodarczym i politycznym zreasumowaniu obrad przez przedstawicieli centrali, którzy podnieśli szybki i doborowy pod względem jakościowym rozwój Obozu na Pomorzu, mec. Tomaszewski zamknął obrady.

Poświęcenia nowego gmachu Banku Polskiego w Chojnicach

dokonał ks. biskup dr. Okoniewski w obecności p. Wojewody Raczkiewicza

Z okazji poświęcenia nowego, reprezentacyjnego gmachu Banku Polskiego w pogranicznym mieście na Pomorzu Chojnicach, bawili w niedzielę w Chojnicach p. **Wojewoda Pomorski Władysław Raczkiewicz, J. E. Ks. Biskup-Ordynariusz dr. Okoniewski, dowódca Okręgu Korpusu gen. Karaszewicz-Tokarzewski,** wyższe osobistości Ministerstwa Skarbu i Banku Polskiego.

Powitania dostojnych gości na granicy powiatu dokonał p. starosta powiatowy Horwath. Po krótkim pobycie w Banku Polskim w Chojnicach, p. Wojewoda i ks. Biskup udali się w otoczeniu licznych przedstawicieli władz przez udekorowane flagami ulice do kościoła farnego na uroczyste nabożeństwo.

J. E. Ks. Biskup zajął miejsce po lewej stronie ołtarza na tronie, p. Wojewoda zaś z wyższymi urzędnikami na udekorowanych barwami narodowymi fotelach. W pierwszych rzędach usiedli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Uroczystą mszę św. odprawił ks. dziekan Marchlewski w asyście.

Poświęcenie gmachu odbyło się o godz. 13,15 i dokonane zostało przez J. E. Ks. Biskupa Dr. Stan. Okoniewskiego, w obecności p. Wojewody oraz przedstawicieli władz i bankowości.

„Anglia, Francja i Polska głównymi czynnikami równowagi“ — piszą francuskie dzienniki

Francuskie pismo „Figaro“ pisze, że głównymi partnerami akcji mającej na celu utrzymanie równowagi europejskiej, są tylko **Anglia, Francja i Polska.** Polska jest jedynym sojusznikiem. Francji na Wschodzie. **Cała dalsza akcja dyplomatyczna — pisze „Figaro“ — winna wychodzić z tego założenia,** że nie chodzi o to, by jedne państwa rzuciły się na drugie, tylko o to, **by określić granice, poza którymi każdy nowy zabór spotka się z odpowiednią reakcją.** Do tego niepotrzebne są ani uroczyste deklaracje, ani konferencje. Wystarczą noty dyplomatyczne i dokładne określenie zobowiązań. **Im mniej się będzie o nich mówiło, tym nawet będzie lepiej.**

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej)

Przemówienie Mussoliniego

Oświadczam, że gdyby miało dojść do skutku projektowane utworzenie koalicji przeciwko ustrojom autorytatywnym (Niemcom i Włochom) — wówczas ustroje te przyjęłyby wezwanie i przeszłyby od obrony do natarcia we wszystkich punktach kuli ziemskiej.“

Następnie Mussolini omówił stosunek Włoch do Francji i oficjalnie wysunął pretensje kolonialne w rejonie Śródziemnomorskim:

„Nie prosimy świata o wydawanie sądu, lecz pragniemy, by cały świat wiedział, co następuje:

Nota włoska z dnia 17 września 1938 r. wyłuszczyła problemy, istniejące między Włochami a Francją, przy czym zagadnienia kolonialne zostały jasno postawione. Zagadnienia te dają się ująć krótko: Tunis, Dżibuti, kanał Sueski.

Rząd francuski ma całkowitą swobodę uchylenia się nawet od dyskusji nad tymi zagadnieniami. Wówczas jednak rząd francuski nie będzie mógł się uskarżać, że przedział, dzielący obecnie Francję i Włochy, tak się pogłębi, że wyrównanie go stanie się zadaniem bardzo ciężkim, jeżeli nie wykonalnym. Morze śródziemne pod względem geograficznym, historycznym, politycznym i wojskowym stanowi dla Włoch obszar życiowy.

I wreszcie punkt ostatni, lecz podstawowy i przesądzający wszystko inne: Trzeba się zbroić. Hasło brzmi: zwiększajmy liczbę dział, okrętów i samolotów. Zwiększajmy za wszelką cenę — nawet gdybyśmy to, co się nazywa życiem cywilnym mieli zamienić na tabula rasa. Tylko ten, kto jest silny, jest kochany przez przyjaciół i wzbudza obawę u wrogów. Z kart historii na fali wieków i pokoleń rozlega się głos: Biada bezbronnym!

Przegląd prasy

Potrafimy się obronić.

„Słowo Pomorskie“ w artykule „Wierzymy we własne siły“ między innymi podkreśla:

„Nasze państwo jest liczebnie i materialnie słabsze od niemieckiego. Ale nasze społeczeństwo jest stokroć silniejsze duchowo od niemieckiego, jest zdrowsze moralnie. U nas dla spraw ogólnonarodowych nie potrzeba rozkazami krzesać entuzjazmu ani ogłaszać z urzędu o jednomyślności narodu, bo te rzeczy rodzą się same mimo rozdziałów w polityce wewnętrznej. U nas całe społeczeństwo poczuwa się do odpowiedzialności za losy państwa i wszyscy gotowiśmy na najcięższe ofiary. U nas panuje nie tylko zgoda co do tego, że w razie napaści będziemy się bronili, ale i wiara i pewność, że się obronić potrafimy. Najważniejsze zaś to, że ta wiara jest zarówno powszechna jak i uzasadniona stanem siły zbrojnej Rzeczypospolitej oraz zdecydowaną postawą i patriotyzmem całego narodu.“

Z przyjemnością witamy ten pogląd w organie prasowym Stronnictwa Narodowego.

Jesteśmy spokojni.

„Polska Zbrojna“ w artykule wstępnym pisze:

„Jesteśmy spokojni, bo wiemy, że nasze zwycięstwa nie są tylko przeszłością. Wiemy dobrze, że nasze bagnety i w przyszłości będą narzędziem naszych zwycięstw. Czekamy na nie. A rozmyślając o nich, przygotowujemy się duchowo do przyszłych wojen, budząc w sercach naszych nieugiętą wolę zwycięstwa, odwagę, zaciekłość i wytrwałość.

Będziemy się bić dobrze, bo wiemy, że historia wielkich dokonań jest pisana w księdze dziejów żelazem i krwią mężnych narodów.“

Stanowisko Polski jest godne Narodu, które oddawna uznaje zasadę: „Każdy obywatel — żołnierzem“.

Poczucie rzeczywistości.

„Gazeta Polska“ podkreśla realizm jako przewodnią zasadę polskiej polityki zagranicznej i wewnętrznej:

„Zasadniczą cechą polityki polskiej jest jej realizm czyli trzeźwa ocena rzeczywistości. Pozwala to na systematyczny i zorganizowany, przewidujący wysiłek prac państwowych w czasach normalnych oraz na zachowanie spokoju i równowagi wewnętrznej w chwilach kryzysu i w obliczu niebezpieczeństw.

Realizm polski znajduje wyraz zarówno w polityce wewnętrznej, jak i zagranicznej w chwilach przełomowych, a uwydatnia się w całej pełni i ze szczególną siłą. Wtedy prawda życia przemawia zawsze w sposób szczególnie bezpośredni i przekonywujący, a to co zamglone i wątpliwe na codzień, staje się jasne i oczywiste.“

O tym się przekonywujemy aż nadto dosadnie w dniach ostatnich.

Litwa nie pytała się o radę.

„Kurier Poranny“ omawia fakt aneksji Kłajpedy:

„Opinia polska musi jasno oceniać nową sytuację nad Bałtykiem i trzeźwo patrzeć na wydarzenia, które rozegrały się u ujścia Niemna. A więc musimy pamiętać, że Polska nie była sygnatariuszką konwencji kłajpedzkiej. A poza tym Litwa nie robiła starań celem zainteresowania sąsiadów lub mocarstw zachodnich wypadkami kłajpedzkimi, nie uważając widocznie by mogły one naruszyć jej samodzielność polityczną. O tym też nie wszyscy wiedzą...“

Gdyby nie pośpiech Litwy w samodzielnym załatwieniu sprawy Kłajpedy sytuacja Kowna przedstawiałaby się niewątpliwie korzystniej.

Kto winien?

Uchwały niektórych stronnictw politycznych, domagających się „przeciwstawienia zmianom terytorialnym“, a nawet obrony tego, czy innego punktu poza granicami naszego państwa, skłaniają do rozważenia tajemnicy powodzenia Rzeszy.

Kto winien?

Oto pytanie, które nurtowało ludzkość od roku 1914 aż po przekreślenie Traktatu Wersalskiego. To samo pytanie powstaje dziś przed nami, a sięga ono znacznie wcześniejszej daty, bo co najmniej 7 marca 1936 r., t. j. zajęcia strefy zdemilitaryzowanej Nadrenii, poprzedzone naruszeniem klauzul wojskowych przez Rzeszę.

Trzeba tutaj od razu podkreślić, że Polska przed zawarciem paktu o nieagresji z Niemcami zapytywała Francję, czy skłonna jest zdecydować się na wojnę prewencyjną z Rzeszą tak samo, jak w dniu remilitaryzacji Nadrenii oświadczyła gotowość wystąpienia zbrojnego po stronie sojuszniczki. Obydwa te momenty zostały przez Francję potraktowane odmownie.

To pierwszy akt tragedii europejskiej.

Podczas gdy Rzesza rozwinęła szaloną propagandę, gdy zbroiła się jak mogła najprędzej, demokracje europejskie, nie bacząc na podarte karty traktatu Wersalskiego, marnowały czas na lekcjach bezpłodnej konwersacji dyplomatycznej na posiedzeniach Ligi Narodów lub montowały pakty, które były jeszcze jednym złudzeniem strusia chowającego głowę w piasek.

Nastrój paktów, dominujący w t. zw. wielkich demokracjach, t. j. Francji i Anglii, udzielił się szeroko pomniejszym państwom europejskim. Taka Czechosłowacja, otoczona nieprzyjaźnie usposobionymi do niej: Węgrami, Austrią, Niemcami — ufna w pakty i pieniądze francuskie, zapewniała, iż jedyną bezpieczną dla niej granicą, może być tylko pogranicze polskie. Wbrew temu gorliwie występowała przeciw Polsce od rabunku Śląska Zaolziańskiego po dni ostatnie. Natomiast w ścisłej przyjaźni i oparciu o Polskę, byłaby do dziś wolna. Niestety, „pawiem narodów była i papugą“. To samo dotyczy Słowacji, zwłaszcza od zgonu ks. Hlinki. Niski poziom moralności czeskiej udzielił się również Słowakom. I jedni i drudzy nie wstydzili się brać pieniędzy od obcych agentur za zdradę własnej ojczyzny.

Inaczej przedstawiała się sprawa z patriotycznym narodem litewskim. Oszołomiony niepodległością, do której był przygotowany jedynie w ramach polskich tradycji powstańczych, zapomniał o nakazie historii, który w obliczu zmagań z zakonem krzyżackim wskazał książętom litewskim jedyną drogę do zabezpieczenia wolności — w unii z Polską. Litwa i Korona były potęgą nie do zwalczenia, które przez cztery wieki łatwo odpierały zakusy zachodu, a nawet dzierżyły lenno nad Prusami.

Mimo chorobliwego pacyfizmu, mimo rozprzężenia wewnętrznego, trzeba było zmowy połowy Europy, by tę potęgę naruszyć.

Na tle tych powszechnych złudzeń europejskich polityka państwa polskiego uderza swą logiką i zdolnością przewidywania. Odrzuciliśmy pakty wielostronne, odrzuciliśmy wszelkie gwarancje, widząc jedną jedyną w sile własnego narodu i jego zbrojnym ramieniu: wojsku.

W imię pokoju unormowaliśmy stosunki sąsiednie na wschodzie i zachodzie. Wyciągaliśmy dłoń przyjaźni do państw bałtyckich, zawarliśmy potrzebne nam sojusze.

Jako państwo zdaliśmy egzamin rozwagi politycznej znacznie lepiej od starych potęg przedwojennych.

A dziś?

Dzisiaj obserwujemy bacznie, jak walą się papierowe okopy paktów, które bez poparcia siły nie mogły mieć znaczenia, widzimy, że ci, którzy liczyli na gwarancje i pakty, zostali okrutnie zawiedzeni.

Obserwujemy w pełnej gotowości, jak wczoraj, tak dziś i jutro. Możemy nawet ubolewać, że nie sposób pomóc tym, którzy sami sobie pomóc nie chcą.

Właśnie dlatego sami są sobie winni.

Tunel między Anglią a Francją

PARYŻ. Rada miejska m. Paryża zwróciła się do rządu francuskiego z prośbą o wznowienie badań, związanych z projektem budowy tunelu pod Kanałem La Manche, mającego połączyć Francję z Anglią, aby jak najprędzej doprowadzić do jego realizacji.

Robotnicy słowaccy do Niemiec

BRATYSŁAWA. Między niemieckim ministerstwem pracy a słowackim ministerstwem spraw wewnętrznych zawarta została umowa o zatrudnianiu słowackich robotników rolnych w Niemczech. Rekrutowanie robotników rozpocznie się w najbliższych dniach.

O czym się mówi:

Prasa niemiecka podnosi, że Litwa będzie musiała wejść w orbitę gospodarczą Rzeszy i stać się dostarczycielką tłuszczów i nabiału dla Niemiec. Prasa ta podkreśla, że bolszewizm widział zawsze w Litwie bazę operacyjną przeciw Niemcom. Przez „zneutralizowanie“ Litwy — pisze „Hamburger Fremdenblatt“ — zostaje zmniejszone niebezpieczeństwo inwazji bolszewickiej w Europie.

Rzeczywiście, myślałby kto, że Sowiety zajęły Austrię, Czechy, Słowację i Kłajpedę.

*

„Prezydent“ Hacha na posiedzeniu „Komitetu Wspólnoty Narodowej“ przestrzegał członków komitetu w imię solidarności przed donosicielstwem. Bardzo przykre, ale i charakterystyczne.

*

Kto miał jakiekolwiek wątpliwości co do współpracy żydowsko-socjalistycznej, niechaj uważnie przeczyta: Maurycy Orzech, prezes rady partyjnej „Bundu“ jest stałym współpracownikiem „Dziennika Ludowego“.

Krótko mówiąc, półskomunizowany Żyd redaguje dziennik Polskiej Partii Socjalistycznej.

*

Na majątku Lebehn pow. Randow (Pommern) zabraniano polskim robotnikom zarówno obywatelom niemieckim, jak i polskim rozmawiać w języku polskim. Gdy słowne zakazy nie pomagały wywieszono wreszcie tablicę z napisem: „polnisch sprechen ist verboten“ (zabrania się mówić po polsku).

Wypadek powyższy charakteryzuje nastroje, panujące wśród t. zw. społeczeństwa niemieckiego w stosunku do Polski. Jest to niewątpliwie wynik systematycznej propagandy, która wywyższała krew i rasę „pierwszego na świecie narodu“, a starała się obniżyć wartości, jakie reprezentują wszystkie inne narody.

*

W różnych powiatach III Rzeszy, zamieszkałych przez ludność polską, prowadzi się w dalszym ciągu akcję niemczenia nazwisk polskich. Tych nowych chrztów pruskich dokonuje się m. in. przy okazji przejmowania zagrody dziedzicznej przez potomków, mianowicie miejscowe władze niemieckie stawiają jako warunek wyrażenia zgody na dziedziczenie zmianę nazwiska, jeżeli ma ono brzmienie polskie. W razie odmowy majątek obejmuje wyznaczony przez władze zarządca. Polacy stojąc wobec utraty swych posiadłości są zmuszani do przyjmowania warunków władz.

O nowe inwestycje w Gdyni

Duma nasza z rozbudowy portu w Gdyni jest w pełni uzasadniona. Wzniesienie w ciągu niespełna 14 lat największego portu na Bałtyku i jednego z najnowocześniej urządzonych portów europejskich, szybki rozwój miasta Gdyni, liczącego obecnie sto kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców, wzrastające z roku na rok obroty portowe, stopniowy rozrost naszej żeglugi handlowej — wszystko to napawa naszą świadomość narodową zdrowym optymizmem. Osiągnięcia te równocześnie jednak przesłaniają zjawisko, występujące coraz wyraźniej w latach ostatnich i stawiające zagadnienie portu w Gdyni i jego pracy w nowym świetle.

G d y n i a d u s i s i ę. Gdynia jest już obecnie za mała w stosunku do możliwości i potrzeb polskiej gospodarki. Już z chwilą przekroczenia w r. 1936 — 7-miu milionów ton w obrotach portu gdyńskiego, można było zauważyć duże trudności zarówno w dowozie do portu, jak zwłaszcza w przeładunku w porcie. W ostatnich dwu latach t. j. w r. 1937 i w r. 1938, gdy obroty portu przekroczyły 9 milionów ton, trudności te jeszcze się spotęgowały. To też port Gdyni pracuje obecnie w warunkach niespotykanych w innych portach. Przeładunek towarów masowych odbywa się na 3 zmiany, przez 24 godzin. Urządzenia przeładunkowe wyzyskane są w stopniu maksymalnym. Wystarczy zauważyć, że podczas gdy w wielkich portach zagranicznych na jedno urządzenie przeładunkowe przypada rocznie o d 11 d o 80 t y s i ę c y t o n, to w Gdyni w r. 1937 na jedno urządzenie przeładunkowe przypadało 119 tysięcy ton rocznie.

Do najważniejszych i najbardziej palących postulatów należą: zwiększenie liczby urządzeń przeładunkowych, pogłębienie niektórych basenów, zwiększenie liczby magazynów, a także i budowa nowych basenów. Ponadto potrzebna jest rozbudowa sieci dowozowej kolei dla przyśpieszenia dowozu do portu i wywozu z portu.

Rozbudowa inwestycji w porcie gdyńskim posiada już obecnie i posiadać będzie w najbliższej przyszłości ogromne znaczenie dla naszego gospodarstwa. Nie należy zapominać, że port w Gdyni obsługuje połowę naszego handlu zagranicznego i że dzięki Gdyni o s z c z ę d z a m y rokrocznie w bilansie płatniczym od 250 do 300 miln. zł, wydatkowanych dawniej na opłacenie usług oddawanych przez obce porty. W związku z tą ostatnią cyfrą, przeznaczenie kilkunastu milionów niezbędnych dla przeprowadzenia najpilniejszych inwestycji — wydaje się być w pełni celowe i uzasadnione.

Doinwestowanie portu w Gdyni jest tym pilniejsze, że znajdujemy się w okresie głębokich przemian w naszym handlu zagranicznym. Szereg już zawartych, względnie zawieranych w najbliższym czasie umów handlowych zwiększa nasze możliwości wywozowe m. in. na towary masowe. Już w najbliższych miesiącach liczyć się należy ze znacznym wzrostem eksportu węgla ze Śląska Zaolziańskiego d o R o s j i i d o W ł o c h drogą morską. Obrót naszych portów niewątpliwie wzrośnie, przy czym w dużej mierze z wzrostu tego korzystać będzie — wobec przesycenia Gdyni — port gdański. Jego możliwości przeładunkowe są jednak ograniczone, a wyzyskanie urządzeń portowych znaczne.

Ze sprawą rozbudowy Gdyni łączą się również w nieco dalszej perspektywie inne zagadnienia, jak problem dalszej rozbudowy miasta Gdyni, problem jego u p r z e m y s ł o w i e n i a. Dopiero wykończenie szeregu podstawowych inwestycji, a w szczególności przyśpieszenie budowy Kanału Przemysłowego i podstawowych inwestycji przemysłowych umożliwią stworzenie z Gdyni poważnego ośrodka pracy wytwórczej.

Niepodobna również zapominać, że Gdynia stanowi nasze okno na świat, drogę przygotowującą możliwości polskiej ekspansji k o l o n i a l n e j. Stąd też w Gdyni stworzone być muszą warunki, przygotowujące kadrę fachowców w dziedzinie ekspansji handlowej w koloniach, kadrę ludzi zdolnych w przyszłości zrealizować nasze dążenia w tej dziedzinie. Z zagadnieniem tym wiąże się sprawa inwestycji w dziedzinie szkolnictwa handlowego, morskiego i kolonialnego.

Poważnym ostrzeżeniem, zwiastującym przesycenie portu w Gdyni, jego nadmierne obciążenie przeładowywanymi towarami, wysoki stopień zużycia wszelakiego typu urządzeń przeładunkowych, jest zahamowanie rozwoju cyfr przeładunku przez port w Gdyni. W r. 1938 po raz pierwszy od szeregu lat obroty portu w Gdyni wzrosły zaledwie o 1,8 procent, co równoznaczne jest ze stabilizacją wysokości obrotów, oraz udziału portu w handlu zagranicznym Polski. Istnieje niebezpieczeństwo, że ograniczona chłonność portu gdyńskiego mogłaby wpłynąć hamująco na wykorzystywanie otwierających się przed nami — w dziedzinie obrotów handlowych z zagranicą — możliwości.

D o t e g o w ż a d n y m r a z i e d o p u ś c i ć n i e m o ż n a!

Inauguracja sezonu piłkarskiego na Pomorzu

W dniu wczorajszym rozpoczęły się na Pomorzu pierwsze mecze piłkarskie z cyklu rozgrywek o mistrzostwo pomorskie kl. A.

Gryf gromi Bałtyk 8:2.

W Toruniu spotkały się drużyny Gryf i RKS Bałtyk.

Od początku gry toruńczycy dominują na boisku. Gra toczy się stale pod bramką Bałtyku i w rezultacie padają dwie, jedna po drugiej, bramki dla Gryfu, strzelone przez Ziółkowskiego.

W chwilę później zostaje lekko kontuzjowany w nogę prawoskrzydłowy napastnik Gryfu Dydymski. Osłabienie prawego skrzydła wyzyskują gdynianie, zdobywając w ciągu minuty 2 bramki ze strzałów Nowackiego i wyrównując tym samym stan meczu na 2:2.

Po przerwie toruńczycy rozpoczynają huraganowy atak na bramkę przeciwników. Gdynianie prawie zupełnie nie dochodzą do głosu. Ziółkowski podwyższa stan meczu na 4:2. Podyktowany przez sędziego rzut karny egzekwuje Ziółkowski, podwyższając stan meczu do 5:2 dla Gryfu.

Dalsza seria ataków Gryfu przynosi w rezultacie 3 bramki. Strzelają: Kosobudzki 2 i Wollender 1.

Najlepszym zawodnikiem Gryfu był Ziółkowski, który strzelił 5 bramek, z tego jedną pięknym przebojem, za co zebrani widzowie nagrodzili go burzą oklasków.

Najlepszym zawodnikiem Bałtyku okazał się lewoskrzydłowy napastnik Depka.

Sędziował p. Konieczka z Bydgoszczy.

KS Ciszewski — KPW Pomorzanin 1:0.

W Bydgoszczy odbył się mecz między miejscowym KS Ciszewskim a toruńskim KPW Pomorzaninem.

Po dość wyrównanej grze zwycięzyli gospodarze w stosunku 1:0. Jedyna bramka padła w pierwszej połowie gry.

AKS Grudziądz zremisował z Polonią Bydgoszcz.

W Grudziądzu spotkały się drużyny AKS Grudziądz i Polonia z Bydgoszczy. Mecz zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1.

Krzemiński nokautuje mistrza Polski — Koziołka

w ramach indywidualnych mistrzostw bokserskich Polski w Toruniu — Poznań-Pomorze 10:6

Wczoraj odbyły się w Toruniu międzygrupowe zawody pięściarskie o indywidualne mistrzostwo bokserskie Polski pomiędzy reprezentacjami Poznania i Pomorza. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Poznania w stosunku 10:6.

Sensacją zawodów była walka Krzemińskiego (Gryf Toruń) z reprezentantem Polski Koziołkiem (Warta Poznań), która zakończyła się zwycięstwem Krzemińskiego przez k. o. w drugim starciu.

Wyniki poszczególnych wag przedstawiają się następująco:

w muszej Walkowiak nieprzekonywująco pokonał na punkty Jarmuszewskiego;

w koguciej Krzemiński znokautował w drugiej rundzie Koziołka;

w piórkowej Skałecki pokonał na punkty Igielskiego;

w lekkiej Jabłonowski wygrał wysoko na punkty z Gorączniakiem;

w półśredniej Lelewski udowodnił, że jest najlepszym bokserem polskim po Kolczyńskim w wadze półśredniej, bijąc zdecydowanie na punkty szeroko reklamowanego Jareckiego;

w średniej Stocki stanął na ringu w zastępstwie Knigi ulegając z powodu braku treningu na punkty Sobczakowi;

w półciężkiej zwyciężył wysoko na punkty Szymura, w walce z Weznerem;

w ciężkiej punkty walkowerem zdobył Klimecki z powodu braku przeciwnika.

W ringu sędziował słabo p. Borecki z Łodzi, na punkty pp.: Wrocławski z Łodzi, Masłowski z Poznania i Lewicki z Torunia.

Zainteresowanie b. duże. Na zawodach obecni byli kpt. sportowy P. Z. B. p. Suszczyński oraz przewodniczący wydziału sportowego P. Z. B. p. Rybarczyk z Poznania.

Składy Polski i Niemiec na mecz pięściarski juniorów Polska—Niemcy

Sfery bokserskie Polski i Niemiec z wielkim zainteresowaniem oczekują międzypaństwowego meczu pięściarskiego juniorów Polska—Niemcy.

Mecz ten odbędzie się, jak wiadomo, w dniu 9 kwietnia w Poznaniu.

Polacy wystąpią w następującej kolejności: **Jarmuszewski (Toruń), Bazarnik (Poznań), Marcysiak (Inowrocław), Gorączniak (Poznań), Sobczak (Poznań), Kotkowicz (Łódź), Szymrok** (Tczew), i Dresler (Łódź).

Również ustalony już został skład reprezentacji Niemiec i przedstawia się następująco w kolejności wag: Sonnenberg, Schubert, Moreck, Groczya, Räschke, Popper, Lindlar, Tenhoffil.

Jak wiadomo, w drużynach juniorów mogą brać udział jedynie ci zawodnicy, którzy ani razu nie reprezentowali barw państwa w meczu międzypaństwowym.

Inauguracja mistrzostw Ligi Państwowej w Polsce

Sensacyjna porażka mistrza Polski Śląskiego Ruchu z Garbarnią

Wczoraj nastąpiła inauguracja tegorocznego sezonu Państwowej Ligi Piłkarskiej. Pierwsze spotkanie ligowe, rozegrane między 5-krotnym mistrzem Polski, drużyną Ruchu z Wielkich Hajduk i powtórnym beniaminkiem Ligi Garbarnią przyniosło pierwszą sensację sezonu w postaci niespodziewanej porażki Ruchu w stosunku 1:2 (1:2)

Na porażkę mistrza Polski złożyła się w dużej mierze słaba gra pomocy i prawej strony ataku.

Bramki dla zwycięzców strzelili Pazurek i Wróbel, dla Ruchu Gemza z rzutu wolnego.

Noji znowu bije Kusocińskiego.

Wczoraj odbył się w Warszawie doroczny bieg naprzełaj o puchar nacz. Forysia z udziałem czołowych biegaczy Polski. Wygrał bieg Noji różnicą jednej sekundy przed Kusocińskim.

Mistrzostwa Polski w koszykówce męskiej.

W piątek rozpoczęły się w Warszawie finałowe rozgrywki o mistrzostwo Polski w koszykówce męskiej. Do rozgrywek stanęły 4 drużyny: Cracovia, KPW Poznań, warszawska Polonia i lwowski AZS. Pierwszego dnia rozegrano dwa mecze. Poznański KPW wygrał z Cracovią 47:27 (15:10), a Polonia zwyciężyła AZS Lwów 32:25 (12:10).

W drugim dniu rozegrano dalsze dwa mecze:

Polonia pokonała Cracovię 43:27 (24:19), a KPW Poznań wygrał z AZS Lwów 42:27. Mecz ten o mało nie zakończył się sensacją, gdyż do przerwy KPW Poznań wystąpił w osłabionym składzie i lwowska drużyna prowadziła 24:10. Po przerwie Poznań wystąpił z „wielką piątką" i wygrał zdecydowanie.

Nowe zwycięstwo Chmielewskiego w Ameryce.

W Portland Chmielewski rozegrał nowy mecz bokserski z Jimmy Jenesem z Baltimore. Zwyciężył Chmielewski przez k. o. w piątej rundzie.

Sukcesy polskie w turnieju tenisowym na Rivierze.

NICEA. W Juan les Pins rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy, w którym udział biorą tenisiści polscy.

W pierwszym dniu turnieju Baworowski odniósł łatwe zwycięstwo nad Schroederem (Szwecja) w dwóch setach 6:2, 6:3.

W grze podwójnej panów Baworowski wespół z niemieckim tenisistą Metaxą pokonali parę francuską Trogo—Guyonnet 6:1, 6:1.

W grze mieszanej Siodówna, grająca w parze z Pontecorvo pokonała parę Deutsch—Abbdesselam 5:7, 6:2, 6:2.

W dalszym ciągu rozgrywek w grze pojedyńczej panów po zwycięstwie w ćwierćfinale nad Szwedem Schroeder, Baworowski z kolei wyeliminował w półfinale Francuza Lesueura 6:0, 6:3, kwalifikując się do finału.

W grze mieszanej para Jędrzejowska—Baworowski wygrała z parą francusko-niemiecką Mathieu—Metaxa 6:2, 6:2.

W grze podwójnej panów para polsko-niemiecka Baworowski—Metaxa uległa parze Boussus—Abdesselam 6:3, 4:6, 2:6.

Nowy rekord lotniczy.

Dwuosobowa awionetka p. n. „Student" zaopatrzona w 50-konny motor, ustaliła w piątek na trasie Brema—Schwessin—Brema, długości 1000 km, rekord światowy szybkości w swej kategorii, przebywając całą przestrzeń w 5 godzi. 48 min. i osiągając przeciętną szybkość 171.95 km/godz.

Dotychczasowy rekord wynosił 144,148 km/godz.

Niemiecki Aeroklub zgłosił ten wynik do Międzynarodowej Federacji Aeronautycznej.

Motor marki Zuendapp o pojemności 2 litrów zużywał podczas lotu 10 litrów na 100 km.

Włochy biją Niemcy 3:2.

We Florencji w międzypaństwowym meczu piłkarskim, rozegranym wobec 45 tys. widzów, Włochy pokonały Niemcy 3:2 (2:1).

Notowania giełdowe

ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY
NOTOWANIA GIEŁDY
z dnia 25 marca 1939 r.

Zboża: pszenica 19,00—19,50; żyto 14,75—15,00; jęczmień 673-678 g.l. 18.40—18.65; jęczmień 644-650 g. l. 17.90—18.15; owies 14.75—15.50.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. I wyciągowa 0—30 proc. wł. w. 39,50—40,50; 0-35% 38,50—39,50; gat. 0—50 proc. wł. w. 35,50—36,50; IA 0—65% wł. w. 33,00—34,00; mąka pszen. gat. II 35—65% wł. w. 28,50—29,50; razowa 0—95% wł. w. 26.50—27,50; mąka żytn. gat. IA 0—55% wł. w. 24,25—24,75; razowa 0—95% wł. w. 19,75—20,25; mąka żytnia 70 proc. eksp. na wywóz do W. M. Gdańska 23,25—23,75; otręby pszenne miałkie z przem. stand. 13.00—13.50; średnie z przem. stand. 12.75—13.25; grube z przem. stand. 13,75—14,25; otręby żytnie z przem. stand. 11.25—11.75; otręby jęczmienne 12.25—12.75; kasza jęczmienna: krajana wł. w. 28—29, pęczak wł. w. 28—29, perłowa wł. w. 38,50—40.

Strączkowe, oleiste, koniczyny, nasiona i inne. Groch pol. 22-24; Wiktoria 30-34; ziel. (Folger) 24-26; wyka jara 22,50—23,50; peluszka 24,50—25,50; łubin żółty 13.25-13.75; łubin nieb. 12.25-12.75; seradela 21—23; rzepak jary bez w. 47—48; rzepak ozimy bez worka 52—53; rzepik ozimy bez w. 46—47; siemię lniane 61—63; mak niebieski 92—95; gorczyca 53—57; koniczyna czerwona bez kanianki o czystości 97 procent 120—130; koniczyna czerwona sur. bez ogran. kanianki 70—80; koniczyna biała bez kan. o czyst. 97 proc. 300—325; koniczyna biała surowa 215—265; konicz. szwedzka 180—200; koniczyna żółta odłuszczona 65—70; przelot 80—90;

Pastewne i inne: Makuchy lniane w taflach 24.00—24.50; Makuchy rzepakowe w tafl. 14.25—14.75; Makuchy słonecznikowe 40—42 proc. 21.50—22.00; Słoma żytnia luzem 3.00—3.50; słoma żytnia prasowana 3.50—4.00; Siano nadnoteckie luzem 5.50—6.00; siano nadnoteckie prasowane 6.25—6.75.

Tendencja spokojna.

Obroty: pszenica 210 ton, żyto 387 ton, jęczmień 147 ton, owies 7 ton, mąka pszenna 33 ton, mąka żytnia 96 ton, otręby pszenne 13 ton, otręby żytnie 81 ton, gryka 115 ton, ziemniaki fabryczne 80 ton.

Ogólny obrót: 1211 ton.

OLEJARNIA I RAFINERIA
FRANCISZEK WOYTON
Toruń, ul. Grudziądzka 15
z dnia 20 marca

Firma kupuje i płaci:

za rzepak zimowy	zł 48.00—56.00
za rzepak holenderski letni	zł 44.00—52.00
za siemię lniane „Bombay"	zł 56,00—60,00
za siemię ln. kresowe przy 90% czyst.	zł 48,00—52,00
za gorczycę	zł 32,00—38,00

za 100 kg.

Firma sprzedaje śruty:

za rzepakowy	zł 15,00
za lniany	zł 24,00
za kokosowy	zł 19,00
za palmowy	zł 15,00
za firmową mieszankę pasz treściwych D/H R. T. Fijałkowski, W-wa gwarantowanej zawartości: 22 proc. białka strawn., ca 3,5 proc. tłuszczu	zł 20,25

za 100 kg.

Hallo, tu Polskie Radio!

Poniedziałek, 27. marca
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla szkół: „Śnieżna lawina" — pogadanka dla dzieci młodszych. 11,15 Melodie w rytmie walca (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13,30 „Uwertura koncertowa" — audycja dla liceów w oprac. Tadeusza Mayznera. 15,00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Ziemia pod nogami" — słuchowisko Janusza Meissnera. 15,20 Pogadanka sportowa. 15,30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika naukowa: „Fizyka" — w oprac. dr. Antoniego Karpowicza. 16,35 Recital wiolonczelowy Tadeusza Lifana. 17,05 Reportaż Jerzego Kozłowskiego z Instytutu Psychologicznego Uniwersytetu Poznańskiego. 17.20 „Operetka i ty" — audycja muzyczno-słowna w oprac. Stanisława Wasylewskiego. 18.00 Audycja dla wsi. 18,30 Audycja Związku Rezerwistów. 19,00 Koncert rozrywkowy (z Wilna). 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 Międzynarodowa Unia Młodych — audycja z Watykanu. 21,15 Koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki: Tr. z Konserwatorium Muzycznego. 21,55 Nowości literackie omówi Wacław Rogowicz. 22,10 Jan Sebastian Bach: Aria i 30 wariacji g-dur. Wyk. Bela Boesztoermenyi-Nagy — fort. (Węgry). 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostat. wiadomości dziennika wiecz. Komunikat meteorologiczny. 23,05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA W TORUNIU

6,57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza". 10,00 Koncert rozrywkowy (płyty). 11,55 Program na jutro. 11,15 Laureaci międzyszkolnego konkursu deklamacyjnego przed mikrofonem . 14,00 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Transmisja z sali gimnastycznej Gimnazjum Kopernika w Bydgoszczy. 18,15 Piosenki ludowe w wykonaniu chóru K. P. W. pod dyr. Adama Dyląga (z Bydgoszczy). 18.23 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,10 Gra orkiestra salonowa B. T. M. (z Bydgoszczy).

AUDYCJE ZAGRANICZNE

20.00 SZTOKHOLM. „Wesele Figara" — opera Mozarta.
20.00 BUDAPESZT. Koncert orkiestrowy. Sol. E. Dohnanyi.
21.00 BRUKSELA FRANC. „Święto wiosny" — koncert orkiestry symfonicznej.
21.00 MEDIOLAN. Koncert symfoniczny.
21.30 LILLE. „Morze i muzycy" — koncert symfoniczny.
22.20 RZYM. Koncert Chopinowski w wyk. Zygmunta Dygata (fort.).

GAZETA POMORSKA —— 25. 3. —— Wiśn.

Wtorek, dnia 28 marca
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,20 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla szkół. 11.15 George Scott-Wood — kompozytor, wirtuoz i dyrygent — płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.00 „Podróż na Marsa" — pogadanka dla młodzieży. 15.15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępowski. 15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Adama Hermana (z Krakowa). 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Recital śpiewaczy Ignacego Dygasa. 16.50 Gnojowce noszą twardy pancerz — pogadanka — wygłosi Axel Stjerna. 17.00 Utwory na flet w wykonaniu Feliksa Tomaszewskiego. 17.25 Wywiad z dyr. Stefanem Roppem na temat Targów Poznańskich — przeprowadzi dyr. Zdz. Marynowski (z Poznania). 17.35 „Z pieśnią po kraju" — audycje prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 W drugą rocznicę śmierci Karola Szymanowskiego. Koncert symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra i Chór P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga, Ewa Bandrowska-Turska — sopran, Eugenia Umińska — skrzypce. 22,00 „Przechadzki ateńskie": Rzeźba hellenistyczna — audycja w opracowaniu profesora Władysława Witwickiego. 22.25 Recital fortepianowy Pawła Lewieckiego. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA W TORUNIU

6.57 Pieśń „Witaj, Gwiazdo Morza". 10.00 Różne tańce — płyty. 10.55 Program na jutro. 13.00 Dla każdego coś ładnego — płyty. 13.50 Wiadomości z Pomorza. 15,15 „W zaczarowanym pałacu" — audycja dla dzieci w opracowaniu Stanisława Nowaczyka. 18.00 Rozmowę z rolnikami — przeprowadzi inż. Andrzej Miksiewicz. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Mistrzowskie dialogi — fragment z „Irydiona" — Zygmunta Krasińskiego w radiofonizacji Hanny Małkowskiej. 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,55 Aktualności. 23,05 Zakończenie programu.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19.30 BUDAPESZT. „Othello" — opera Verdiego.
20,00 KOPENHAGA. „Bajadera" — operetka Kalmanna.
20.00 LILLE. Koncert Chopinowski.
20.45 SZTOKHOLM. Koncert orkiestrowy. Sol. Mieczysława Muenz (fort.).
21.00 MEDIOLAN. „Wesele Figara" — opera Mozarta.
21.00 BRUKSELA FLAM. „Opera za trzy grosze" — Kurta Weilla.
21.00 MONTE CENERI. „Rigoletto" — opera Verdiego.
21.30 WIEŻA EIFFLA. Koncert symfoniczny. W programie Schumann.

Karpatorusini do min. Becka

WARSZAWA. Na ręce ministra spraw zagranicznych Józefa Becka wpłynęła z Ungwaru depesza treści następującej:

„Z okazji wyzwolenia Rusi Podkarpackiej wyrażamy wdzięczność oraz składamy hołd ludu karpatoruskiego w imieniu karpatoruskich nacjonalistów. Dr. Fencik Stefan, wódz karpatoruskich nacjonalistów, Paweł Fedor, wiceprezes, Władysław Hadzsa, prezes."

Z Kujaw Zachodnich

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ" w Inowrocławiu** mieści się przy ul. Prezydenta Narutowicza 62, I ptr. — godziny urzędowania od 10—14 i 16—19. Telefon nr. 198.

— **Nocny dyżur apteczny** pełni w bieżącym tygodniu apteka „pod Lwem", ul. Królowej Jadwigi.

— **Nocny dyżur lekarski** pełni z poniedziałku na wtorek dr. Nickelmann, ul. Solankowa; z wtorku na środę dr. Sikorski, ul. Solankowa.

— **Telefon postoju autodorożek** nr. 501.

— **Telefon Straży Pożarnej** nr. 618.

REPERTUAR KIN

AS: „Blagier"
SŁOŃCE: „Królewna Śnieżka"
ŚWIT: „Rok 1914"
STYLOWY: „Tajemniczy ślepiec".

Notatki kronikarza

— **Członkowie Cechu Piekarskiego domagają się wprowadzenia cechów przymusowych.** W sali hotelu „Basta" w Inowrocławiu odbyło się doroczne walne zebranie Cechu Piekarzy pod przewodnictwem st. Cechu p. Wybrańskiego. Komisja rewizyjna, po sprawozdaniach członków zarządu, wniosła o udzielenie zarządowi pokwitowania, co też jednogłośnie uchwalono. Na zjazd cechów do Bydgoszczy wybrano pp.: Łężyka, Wylubę, Preisa, Nelkę, Jóźwiaka i Prusa. Zebrani wypowiedzieli się następnie za wprowadzeniem cechów przymusowych, co ma w rezultacie przyczynić rzemiosłu znaczne korzyści. Interesujący referat wygłosił w końcu na temat prac w zawodowej szkole dokształcającej kierownik tej szkoły p. Lis.

— **Po raz 20-ty na ławie oskarżonych.** Bodaj po raz 20-ty zasiadła na ławie oskarżonych niepoprawna przestępczyni Józefa Wilińska, której tym razem akt oskarżenia zarzucił sfałszowanie listu i podjęcie różnych rzeczy na szkodę Konstancji Kąkol. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu zasądził Wilińską na 4 tygodnie aresztu, zaznaczając w motywach wyroku, że w razie gdyby jeszcze raz zasiadła na ławie oskarżonych, będzie wysłana do zakładu dla niepoprawnych w Koronowie.

— **Rekolekcje w Ruinie.** Dorocznym zwyczajem urządza parafia Św. Józefa staraniem ks. prob. Handkego rekolekcje dla członków Katolickiego Stow. Mężów i uprzystępni je także niestowarzyszonym mężom katolickim. W roku bieżącym prowadzić będzie rekolekcje O. obl. dr. Skrzypnicki w dniach 27, 28 i 29 marca. Rekolekcje zakończą się wielkanocną spowiedzią uczestników w dniu 29 bm. i wspólną Komunią św. w dniu 30 marca o godz. 7,30 rano.

— **Tydzień propagandy gimnastyki domowej.** Od dnia 26 bm. do 2 kwietnia br. Polskie Radio organizuje „Tydzień propagandy gimnastyki domowej". W związku z tym w Inowrocławiu odbędą się 2 lekcje pokazowe gimnastyki domowej w dniu 28 b. m. o godz. 18,30 dla młodzieży męskiej i w dniu 30 bm. o godz. 19 dla kobiet. Lekcje te odbędą się w Sokolni. Przeprowadzą je p. prof. Stróżyński Jan i p. mgr. Jakóbkowa Irena.

Na lekcje te zaprasza się wszystkie organizacje młodzieżowe, szkoły zawodowe wieczorowe oraz wszystkie osoby zainteresowane wychowaniem fizycznym.

— **Złodziej na targowisku.** Podczas ostatniego targu w Inowrocławiu padła ofiarą złodziejów mieszkanka naszego miasta p. Maria Hoffman, której w czasie zakupów skradziono torebkę z zawartością 51 zł gotówki. Jako silnie podejrzanego o dokonanie tej kradzieży ujęto i osadzono w areszcie policyjnym Jana K. z Inowrocławia.

— **Nocna obława.** Władze policyjne w Inowrocławiu zarządziły ubiegłej nocy obławę na terenie miasta, w wyniku której zatrzymano ogółem 16 osób podejrzanych o różne przestępstwa. Skonfiskowano również znaczne partie towarów, pochodzących prawdopodobnie z kradzieży.

— **Inowrocławski Klub Szachistów — mistrzem Pomorza.** Rozegrany ostatnio mecz szachowy między reprezentacjami Inowrocławia i Bydgoszczy w ramach turnieju o mistrzostwo Pomorza (Inowrocławski Klub Szachistów i PPW Bydgoszcz), zakończył się wynikiem 3½:2½ dla Inowrocławia i w ten sposób Inowrocławianie ostatecznie uzyskali mistrzostwo Pomorza.

— **Kurs dla członków komisyj prób o P. O. S.** Komenda P. W. w Inowrocławiu (Plac Klasztorny) przyjmuje już zgłoszenia na kurs dla członków komisyj prób o P. O. S., który odbędzie się w Toruniu w dniach 27, 28 i 29 bm. w ośrodku W. F.

— **Echa wyborcze.** Sąd Okręgowy w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu rozpatrywał sprawę młodych Stronnictwa Narodowego Łucjana Stellera i Tadeusza Andrzejewskiego z Inowrocławia, oskarżonych o kolportaż ulotek, nawołujących do bojkotu wyborów do ciał ustawodawczych. Steller skazany został na 8, a Andrzejewski na 7 miesięcy więzienia.

— **Robotnicy w szeregach OZN.** Ostatnio odbyło się w Inowrocławiu zebranie robotników, zorganizowanych w O. Z. N., na którym referat wygłosił wiceprzewodniczący obwodu OZN p. Kawałkowski. O aktualnych sprawach pracowniczych na terenie Inowrocławia i okolicy mówił prezes Miejscowej Rady Zawodowej p. Frąszczak.

Widok ogólny zajętej przez Niemców Kłajpedy

W Bydgoszczy odbył się wczoraj

ogólnopomorski zjazd POW.

z okazji wręczenia sztandaru kołu bydgoskiemu

W Bydgoszczy obradował wczoraj walny roczny zjazd delegatów P. O. W. okręgu pomorskiego. Przybyli licznie reprezentanci kół tej zasłużonej organizacji z całego Pomorza. Z ramienia władz uczestniczył w zjeździe **p. wicewojewoda Szczepański, gen. Grzmot Skotnicki, starosta Suski i dyr. Matuszewski.** Przybyli również reprezentanci wszystkich nieomal bydgoskich organizacyj niepodległościowych.

Po nabożeństwie, na pl. przed kościołem Garnizonowym p. wicewojewoda Szczepański **wręczył prezesowi koła bydgoskiego P. O. W. dr. Typrowiczowi nowy sztandar,** który z kolei przekazany został w ręce chorążego.

W południe w sali Liceum Rolniczego nastąpiło uroczyste otwarcie obrad zjazdu delegatów. Obrady zagaił p. wicewojewoda Szczepański, prezes Okręgu Pomorskiego P. O. W.

Po powitaniu obecnych nastąpiły przemówienia oficjalne, które wygłosili pp. starosta Suski, gen. Grzmot-Skotnicki, dr. Bermański — w imieniu Związku Legionistów, Powstańców Wielkopolskich i Związku Strzeleckiego, dyr. Matuszewski — w imieniu miasta i Harcerstwa, sędzia Kulesza — w imieniu Polskiego Związku Zachodniego, adw. Szlenk — w imieniu Związku Rezerwistów i kontroler Patyk w imieniu Związku Podoficerów Rezerwy.

Dłuższy referat **o konieczności konsolidacji narodowej wygłosił dyr. Bohdan Pawłowicz** z Torunia.

Po wysłuchaniu referatu uchwalono trzy doniosłe rezolucje: w sprawie **konieczności konsolidacji narodu,** w kwestii **zagadnienia mniejszości narodowych w Polsce** oraz **o stosunku Peowiaków do innych organizacyj niepodległościowych.**

Następnie po odczytaniu depesz gratulacyjnych, jakie nadesłali: min. Zyndram-Kościałkowski — prezes Zarządu Głównego POW, mgr. Sokół z Gdyni i inni, uchwalono wysłuchanie ośmiu depesz hołdowniczych do: **Pana Prezydenta R. P., Marszałka Śmigłego-Rydza, Premiera gen. Składkowskiego, Marszałkowej Piłsudskiej, Ks. Biskupa Okoniewskiego, min. Zyndram-Kościałkowskiego, Wojewody Raczkiewicza i gen. Karaszewicz-Tokarzewskiego.**

Brodnica

Kino Reform: „Cyganka".

— **Teatr Ziemi Pomorskiej** wystawia w Domu Katolickim dziś o godz. 20 jedną z najcelniejszych komedio-fars Romana Niewiarowicza pt. „I po co zaraz tragedia".

— **Rolnik zakatował swą żonę.** W Buku Góralskim, w pow. brodnickim, rozegrała się ostatnio tragedia małżeńska w domu rolnika Wincentego Żarnowskiego. Ofiarą padła 58-letnia Apolonia Żarnowska, która zmarła na skutek ciężkiego pobicia. W związku ze śmiercią Żarnowskiej władze przytrzymały jej męża i odstawiły go na posterunek P. P. w Jabłonowie. — Dalsze dochodzenia w toku.

— **Nowy wikary w Brodnicy.** Jak już donosiliśmy, dotychczasowy wikary ks. Okrój został przeniesiony do Czerska. W jego miejsce ks. biskup morski Stan. Wojciech Okoniewski zamianował wikariuszem ks. Adama Narlocha.

— **J. E. ks. Biskup Morski będzie gościem Brodnicy.** W dniu 23 kwietnia br. odbędzie się w naszym grodzie zjazd delegatek Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet diecezji chełmińskiej. Na zjazd ten przybędzie również ks. biskup morski Stanisław Wojciech Okoniewski, ordynariusz diecezji chełmińskiej. Katolickie społeczeństwo naszego miasta czyni już odpowiednie przygotowania na przyjęcie Dostojnego Pasterza.

— **Za nieprzyzwoite zachowanie** w stosunku do policji zostali skazani przez Sąd Grodzki Władysław i Maksymilian Górscy, zam. w Górznie w pow. brodnickim na karę po 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem na okres 2 lat.

— **Tragiczne zakończenie zabawy dziecka przy sieczkarni.** W zagrodzie rolnika Jankowskiego w Złotowie wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padła 5-letnia dziewczynka. W czasie rżnięcia sieczki przy maszynie bawiła się dziewczynka, która w pewnej chwili włożyła rączkę pomiędzy tryby. Tryby urwały dziecku 4 palce. Dziewczynkę oddano pod opiekę lekarską.

Zapisy dzieci do szkół powszechnych

Kurator Okręgu Szkolnego Pomorskiego ustalił termin zapisów do publicznych szkół powszechnych **na czas od 27. III. do 2 kwietnia br.** Rodzice wzgl. opiekunowie zobowiązani są zgłosić w tym terminie do właściwej szkoły powszechnej **wszystkie dzieci urodzone w 1932 r.** Przy zgłoszeniu należy przedłożyć metryki urodzenia i szczepienia ospy.

Lubawa

— **Z ruchu harcerskiego.** O żywotności idei harcerskiej świadczy najdobitniej ostatnia uroczystość w Krotoszynach, w pow. lubawskim, gdzie zebrały się drużyny z Lipinek, Szwarcenowa i Łąkorza, by być świadkami przyrzeczenia, składanego przez 48 nowych kandydatów. Podniosłe przemówienie wygłosił komendant hufca, który podkreślił specjalne zadanie harcerstwa nad granicą. Po przemówieniu, 26 harcerzy zostało udekorowanych „krzyżami harcerskimi" oraz wręczono upominki p. komisarzowi Krajewiczowi i p. kier. szkołyReglińskiemu za wydatną opiekę nad harcerzami w tym ośrodku. Następnie odbyły się ćwiczenia polowe. Piękną uroczystość zakończono przy kominku wesołym śpiewem i popisami.

Strzelno

— **Lokator niesłusznie oskarżył właściciela domu.** W styczniu rb. robotnik Jan Kiciński oskarżył właściciela domu, w którym mieszka — Jana Januszaka o szykanowanie i celowe dokuczanie. Oskarżenie to skierował Kiciński przeciw gospodarzowi, gdy ten kazał przy jego mieszkaniu odjąć zlew i wodociąg. Sprawa oparła się o Sąd Okręgowy w Gnieźnie, gdzie po rozpatrzeniu sprawy, Januszaka uwolniono od winy i kary. Dopiero na rozprawie okazało się, że Januszak musiał odjąć zlew i wodociąg, gdyż były one stale pełne nieczystości.

Skończy się tym, że Kiciński, który oskarżał Januszaka, sam zostanie obecnie pociągnięty do odpowiedzialności za niesłuszne oskarżenie.

Przeszło 1000 robotników

pracuje w Zakładach Ardal-Pepege w Grudziądzu

Zarząd firmy „Ardal-Pepege", po powrocie do Grudziądza prezesa p. S. Mełupa, postanowił uruchomić, począwszy od poniedziałku 27 bm. pozostałe oddziały w Zakładach „Ardal-Pepege".

W pierwszym rzędzie zatrudnieni zostaną ci robotnicy, którym brak jeszcze pewnego czasu do uzyskania prawa do zasiłku.

Wiadomość tę witają sfery robotnicze z radością, gdyż w ten sposób stan zatrudnienia w Zakładach Pepege przekroczy znów 1000 robotników, co niewątpliwie znacznie się przyczyni do zmniejszenia bezrobocia w Grudziądzu.

Polski Czerwony Krzyż uczci 20-lecie swej działalności

pielgrzymką do Częstochowy

Zarząd Główny P. C. K. w jubileuszowym roku 75-lecia istnienia Czerwonego Krzyża i 20-lecia Polskiego Czerwonego Krzyża organizuje pielgrzymkę do Częstochowy, celem złożenia na Jasnej Górze przed Cudownym Obrazem Matki Boskiej ryngrafu PCK.

Uroczystość przewidziana jest na zakończenie Tygodnia PCK w dniu 10 czerwca br.

Członkowie PCK pragnący wziąć udział w pielgrzymce winni się zgłosić w Zarządach Oddziałów Polskiego Czerwonego Krzyża **do dnia 5 kwietnia br.,** celem ustalenia liczby osób i wystarania się o zniżki kolejowe.

Po tym terminie lista osób zostanie zamknięta.

12-dniowy kurs dietetyczny w Inowrocławiu

W najbliższych dniach urządza Zarząd Zdrojowiska w Inowrocławiu przy pomocy fachowych sił nauczycielskich Liceum Dietetycznego kurs z dziedziny dietetyki praktycznej. W kursie mogą brać udział osoby zainteresowane żywieniem dietetycznym prywatnie, w hotelu i restauracji. Kurs trwać będzie 12 dni a odczyty i zajęcia praktyczne odbywać się będą w godzinach popołudniowych.

Tematem wykładów dietetyki będą głównie następujące zagadnienia: dieta w chorobach wątroby, w chorobach żołądka i przewodu pokarmowego, w chorobach serca i narządu krążenia krwi oraz przy reumatyźmie i artretyźmie. Położony będzie nacisk na umiejętność organizacji technicznej żywienia. Bliższe warunki udziału w kursie podaje odwrotnie Zarząd Zdrojowiska — Inowrocław.

Z ostatniej chwili

Gorąco było na granicy słowacko-węgierskiej

Czy zatarg między Słowacją a Węgrami zostanie załatwiony pokojowo?

BUDAPESZT. Węgierska agencja telegraficzna ogłasza następujący komunikat oficjalny:

Słowackie samoloty wojskowe dokonały w dniach 23 i 24 marca ataków na gminy Ungwar, Utcas, Revhely, Nagyberezna, Tiba, Szobranc, Alsohalas i Palocz oraz na miasto Ungwar. Stwierdzenie szkód, wyrządzonych przez ataki jest w toku.

Jeden z samolotów słowackich został zestrzelony ogniem karabinu maszynowego i spłonął wraz z załogą, składającą się z 2-ch osób. Straty słowackie w dniach 23 i 24 marca wynoszą ogółem 11 samolotów.

W odwet za naruszenie granic oraz spowodowanie wielkich szkód węgierskie siły powietrzne dokonały bombardowania lotniska w mieście Iglo w Słowacji. **W ataku tym wzięło udział 12 samolotów bombardujących i eskadra samolotów myśliwskich.**

Od dnia 25 marca lotnictwo słowackie nie przejawiało żadnej działalności.

Węgrzy nie wycofali się ze wschodniej Słowacji.

BRATYSŁAWA. Słowacki minister spraw zagranicznych Durczanski skierował do rządu węgierskiego nowy protest przeciwko naruszeniu przez Węgrów terytorium słowackiego.

W kołach słowackich wyrażają przekonanie, że po wymianie not między rządami węgierskim i słowackim konflikt zostanie zlikwidowany w drodze pokojowej.

Sejm litewski nie zatwierdził oddania Kłajpedy Rzeszy

KOWNO. W kowieńskim kołach politycznych utrzymują, że wczorajszy sejm litewski nie uchwalił ratyfikacji układu litewsko-niemieckiego w sprawie Kłajpedy. Zwracają uwagę, że sprawy odstąpienia terytorium państwa nie podlegają kompetencji sejmu, lecz muszą być zatwierdzone przez powszechny plebiscyt. Czy taki plebiscyt zostanie urządzony, trudno obecnie stwierdzić.

Redakcja i Administracja „Gazety Pomorskiej" w Bydgoszczy — ul. Dworcowa 30, tel. 24-80

Redaktor St. Kapkowski przyjmuje od godz. 17—18 (z wyjątkiem dni przedświątecznych).

Dziś — Poniedziałek Jana Damazego	27	marca
Jutro — Wtorek Jana Kapistrana	28	marca

— **Muzeum Miejskie** przy ul. Farnej otwarte codziennie od godz. 11—16, w niedziele i święta od godz. 11—14. Obecnie w Muzeum wystawa zbiorowa Teodora Ziomka i Stanisława Jackowskiego oraz prac Wiesławy Jasińskiej i Marii Ziomek-Kowalewskiej.

DYŻURY APTEK

— **Apteka pod Łabędziem,** ul. Gdańska 5, tel. 3204.

— **Apteka pod Bramkami,** Gdańska 91, tel. 1467.

— **Apteka Staromiejska,** ul. Długa 39, tel. 3300.

WAŻNE TELEFONY:

— **Starostwo,** Słowackiego, tel. 3250 i 3245.

— **Obóz Zjednoczenia Narod.** (Gdańska 44) tel. 2261.

— **Straż Pożarna,** ul. Pomorska nr. 16, telefon 06.

— **Komisariat Główny P. P.** (gmach wojewódzki), Jagiellońska 5, tel. 2700.

— **Magistrat** (Ratusz) — Jezuicka 1, telefon 2600.

— **Pogotowie Ratunkowe,** Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.

PROGRAM KIN:

BAŁTYK: „Marco Polo".

APOLLO: „Trzej kadeci" i „Cudowne Marionetki".

KRISTAL: „Zaza".

KAPITOL: „O czym się nie mówi" oraz „Szczęśliwa trzynastka".

LIDO: „Rena" oraz nadprogram.

MARYSIEŃKA: „Podejrzenie".

Notatki kronikarza

— **Związek Pań Domu** komunikuje, iż we wtorek 28 bm. o godz. 17 odbędzie się miesięczne zebranie ze sprawozdaniem ze zjazdu delegatek w Kaliszu.

— **Zygmunt Nowakowski w Bydgoszczy.** Najbliższym gościem Rady Artystyczno-Kulturalnej będzie jeden z najpopularniejszych pisarzy polskich — Zygmunt Nowakowski. Przybędzie on do Bydgoszczy w tygodniu poświątecznym, aby zainaugurować, po przerwie wielkanocnej, trzeci okres bogatego w tym roku sezonu kulturalnego.

— **Tradycyjna wenta wielkanocna** Stow. Pań Mił. z Bielawek odbędzie się w niedzielę palmową w Resursie Kupieckiej. — Początek o godz. 16.

— **„Kabel Polski" w rękach polskich.** W ostatnim czasie pomiędzy firmą „Siła i Światło" a grupą niemiecko-czeską, reprezentowaną przez firmę Felten i Guilleaume, w Wiedniu i Krizik-Chaudoir w Pradze doszło do porozumienia; odnośnie przejęcia pakietu akcji firmy „Kabel Polski". Grupa niemiecko-czeska posiadała prawie połowę akcji Kabla. Obecnie „Siła i Światło" po zakupieniu wspomnianego pakietu akcji, stała się prawie wyłączną właścicielką „Kabla Polskiego".

— **Aresztowanie dwóch Niemców.** Policja aresztowała pewnego kupca niemieckiego z ulicy Poznańskiej i kolonistę niemieckiego z pod Osowejgóry za rozgłaszanie niepokojących wiadomości.

Odezwa do pracodawców.

Miejski Komitet Obywatelski do walki z bezrobociem w Bydgoszczy, zwraca się do panów pracodawców na terenie miasta Bydgoszczy z gorącym apelem, by w okresie poprzedzającym święta Wielkanocne przyjęli do swych warsztatów i biur możliwie największą liczbę bezrobotnych pracowników, aby im w ten sposób przyjść z pomocą. Wolne miejsca zechcą pp. pracodawcy zgłaszać w Ekspozyturze Wojewódzkiego Biura Fund. Pracy przy ul. Grodzkiej.

Z Teatru Miejskiego

Dziś, w poniedziałek o godz. 20 dana będzie sztuka o treści religijnej ks. Spilmana p. t.: **„Tajemnica spowiedzi".**

Jutro, we wtorek, oraz w środę dalsze przedstawienia pięknej operetki **„Hrabia Luxemburg"** z pp. Gabrielli, Morozowiczową, Wańską, Dembowskim i Winczewskim na czele dobrze zgranego zespołu.

W czwartek, 30 bm. o godz. 20 po cenach o 50% zniżonych po raz ostatni piękna operetka **„Hrabina Marica".** Bilety już do nabycia w kasie teatru.

W przygotowaniu pod kierownictwem reżyserskim Michała Tatrzańskiego krotochwila Ruszkowskiego p. t.: **„Wesele Fonsia".**

15.000 bydgoszczan uczestniczyło w wielkiej manifestacji patriotycznej

Jak to w kilku zdaniach podajemy na innym miejscu, w Bydgoszczy odbyła się wczoraj potężna manifestacja, w której udział brało około 15.000 osób. Oto jej szczegóły:

Już od wczesnych godzin porannych w stronę Pl. Piastowskiego ciągnęły tak z miasta, jak i z pobliskich miejscowości podmiejskich tłumy. Organizacje ze sztandarami, zwarte szeregi wszystkich dosłownie stowarzyszeń i związków bydgoskich, Pl. Piastowski około godziny 10 zapełnił kilkutysięczny tłum, który karnie i w idealnym porządku zajmował wyznaczone dla poszczególnych grup miejsca.

O godz. 12 ruszył przez główne ulice miasta imponujący pochód. Na czele pochodu kroczyli kombatanci, za nimi organizacje PW, a dalej organizacje oświatowe, społeczne, polityczne bez różnicy przekonań. Obok Hallerczyka szedł legionista, obok członka Stronnictwa Pracy czy Stronnictwa Narodowego członek O. Z. N., czy socjalista. Działacze polityczni, którzy jeszcze wczoraj w szarych sprawach codziennych kłócili się ze sobą, dziś kroczyli zgodnie, jedną owiani myślą, jedną ideą zamanifestowania gotowości bojowej na każdy zew Naczelnego Wodza, gdy będzie chodziło o obronę interesów narodowych i państwowych, o obronę granic Rzeczypospolitej i tak przez nas wszystkich ukochanej wolności.

Do kroczącego ulicami miasta pochodu przyłączali się wszyscy, którzy wylegli w tej chwili na ulice. Około godz. 13 pochód wkroczył na Rynek im. Marszałka Piłsudskiego. W przeciągu kilkudziesięciu minut Rynek był zapełniony po brzegi. Tłumy zapełniły również przyległe do rynku ulice. Ponad głowami zebranych czerwienią napisów na białym tle liczne transparenty wołały: **„Każdy obywatel żołnierzem"; „Jedność buduje, niezgoda rujnuje"; „Na front gospodarczy do walki z obcymi agenturami"; „Nie wiążemy naszej przyszłości i losu z cudzą pomocą i opieką"; „Polskie kupiectwo podstawą gospodarczą"; „Polski kupiec i rzemieślnik jest lepszy od obcych"!; „Kupując u obcego, dajemy pieniądze na obcą propagandę"; „Zwalczając obce wpływy, niweczymy wrogie agentury".**

Jako pierwszy do zebranych tłumów przemówił kpt. rez. Peisert, przedstawiciel kombatantów. Stwierdził on, że Bydgoszcz, leżąca na przecięciu tak ważnych dróg ku polskiemu morzu, czuwa. W sprawie obrony interesów narodowych i państwowych istnieje zupełna konsolidacja. Jednym rozmawiamy językiem. Oddajemy się bez zastrzeżeń do dyspozycji Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza. Niech wrogowie nasi wiedzą, że Polak tylko zwyciężać potrafi. Gdy Wódz zawoła, zastanie nas gotowych do obrony granic. Nie ma takiej potęgi, którąby nie uległa polskiej woli zwycięstwa. Przemówienie kpt. Peiserta przerywano nieustannie okrzykami.

Następnie dłuższe przemówienie wygłosił prezes Związku Zachodniego p. Kulesza, który stwierdził, że do lojalnych mniejszości narodowych odniesiemy się zawsze lojalnie. Do tych jednak, które stanowią obce agentury, zastosujemy bezwzględną walkę. Nasze prawa gospodarzy potrafimy zrealizować konsekwentnie. Wszelkie odruchy ze strony tych mniejszości skierowane przeciwko nam odeprzemy i zdławimy.

Tysiączne tłumy okrzykami dały wyraz, że zgadzają się najzupełniej z wywodami mówcy. Odśpiewaniem hymnu narodowego zakończono tę wspaniałą manifestację.

Rekolekcje dla inteligencji

Sodalicja Mariańska w Bydgoszczy organizuje w ostatnim tygodniu wielkiego postu, rekolekcje dla inteligencji męskiej u Fary. Początek każdej rekolekcji o godz. 19,15 wieczorem. W Wielki Czwartek Komunia Św. dla każdego uczestnika rekolekcji, we własnej parafii.

Tajemnicze samobójstwo w hotelu „Victoria"

W hotelu „Victoria" w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej znaleziono bez życia kobietę w wieku lat ok. 30. Popełniła ona samobójstwo nieznaną trucizną. Poprzedniego dnia zgłosiła się ona w hotelu jako Janina Zalewska z Krakowa, regulując z góry cały rachunek.

Bydgoszcz doczeka się w tym roku pływalni i ogródków jordanowskich

Na zebraniu miejskiego komitetu WF. i PW., jakie odbyło się onegdaj w Bydgoszczy, prezydent miasta p. Barciszewski zapowiedział wykonanie w bieżącym roku szeregu poważnych inwestycyj z dziedziny sportowej. M. in. na Szwederowie zostanie zbudowane wzorowe boisko sportowe, a ponadto zarząd miejski przystąpi w najbliższym czasie do budowy hali sportowej, gdzie ogniskować się będzie życie sportowe miasta w zimie. Również w bieżącym roku zostanie zrealizowana budowa pływalni oraz założony zostanie szereg ogródków jordanowskich dla dzieci.

Lord major (burmistrz) miasta Londynu wita prezyd. Francji

Po przyjęciu prezydenta Francji Lebrun'a i jego małżonki przez parę królewską — powitał dostojnych gości francuskich, według tradycyjnego ceremoniału, lord major Londynu sir Bowater w Guildhall, w gmachu reprezentacyjnym samorządu londyńskiego. Siedzą od prawej u lewej: prez. Lebrun, lord major Londynu sir Bowater w starożytnym stroju i pani Lebrun.

Czy wiecie, że..

Podczas wojen napoleońskich poległo 2.100.000 ludzi, czyli 233 dziennie, na wojnie krymskiej (1854) — 785.000, a zatem dziennie 1075; na wojnie prusko - austriackiej (1866) — 45.000, dziennie — 1125; na wojnie francusko-pruskiej (1870) — 184.000, dziennie — 876; na wojnie rosyjsko - japońskiej (1904) — 160 000, dziennie — 292; na wojnie bałkańskiej (1912-13) — 462.000, dziennie 1941; wreszcie podczas wojny światowej — 12.996.570, czyli 8309 dziennie.

* * *

Najwyżej położony hotel znajduje się w Alpach berneńskich ponad lodowcem Aletsel u stóp szczytu Jungfrau na wysokości 3460 m.

* * *

Dorosły słoń w zwierzyńcu zjada dziennie 25 kg siana, 5 kg żytnich otrębów, 3 kg marchwi, kartofli, jabłek, kapusty i chleba. Dorosły hipopotan zjada nie wiele mniej od słonia. Każdy lew i tygrys dostaje około 4 do 6 kg mięsa, przeważnie końskiego, cztery zaś razy na miesiąc wołowiny i kawałek końskiej wątroby. Młody szympans ma bardzo wyszukane „menu": rano na śniadanie kakao z twardymi sucharami lub bochenek pszennego chleba, na obiad marchew gotowaną na mleku, owoce w plastrach, gotowany ryż, a nawet ciastko. Wielki orangutang spożywa gotowane kartofle, marchew, pomarańcze, jabłka, banany, kawałek białego chleba, cebulę i trochę mleka. Bizun zjada trzy litry ziarna i 6 kg siana. Lamparty i jaguary dostają dziennie 2 kg mięsa. Dziki pies pół kg mięsa. Młody jeleń 1 litr ziarna i 3 kg siana. Pelikany pół kg ryb. Orły, jastrzębie i sępy jedzą wszelkiego rodzaju mięsi i nie są wybredne.

* * *

Pierwszym wynalazcą maszyny do szycia był krawiec tyrolski, Józef Madersperger, który w roku 1807, po 20-tu latach pracy, zbudował pierwszy model maszyny. Zupełnie niezależnie od niego, maszynę do szycia wynalazł po raz drugi w roku 1850 zwyczajny robotnik fabryczny z Bostonu, nazwiskiem Elian Howe. Nad pomysłem swoim pracował długi szereg lat, a gdy wreszcie dopiął celu, krawcy wyśmiali go. Wynalazkiem Howe'go zainteresował się dopiero dyr. wędrown. teatrzyku, Izaak Singer, który po zaznajomieniu się z projektem Howe'go, poczynił pewne drobne zmiany i nic nie zapłaciwszy wynalazcy zaczął produkować słynne dziś na cały świat maszyny Singera. Howe swoje prawo jako wynalazca musiał dopiero wyprocesować.

Migawki sądowe

Niemiec skazany za przestępstwo dewizowe.

Na gospodarstwie rolnika Wilhelma Kreklau w Katarzyńcu pod Wyrzyskiem ciężyła hipoteka 11.000 zł., na rzecz pasierbicy Herty Dreiheim, zam. w Niemczech. W czasie dwukrotnego jej pobytu w Polsce, Kreklau wypłacił blisko 800 złotych tytułem procentów, bez zezwolenia komisji dewizowej. Sąd skazał rolnika na 500 zł grzywny.

Oszukańcze kombinacje żydowskie

Dwaj Żydzi bydgoscy, szewcy z zawodu, ojciec i syn wpadli na doskonały pomysł. Potrzebując skóry, a nie mając na jej kupno pieniędzy, postanowili kupna dokonać na kredyt. Jako zabezpieczenie Moszek Szul dał w sklepie dwa weksle z podpisami Edmunda Żakowicza i Franciszka Tomaszewskiego. Okazało się jednak, iż podpisy na wekslach były podrobione przez syna jego Ajzyka. I oto ojciec z synem zasiedli na ławie oskarżonych.

Sąd skazał „tate" na 6 miesięcy, a syna na 8 miesięcy więzienia.

Pomysłowy rzeźnik.

Rzeźnik bydgoski Jan B. podjął się za odpowiednim wynagrodzeniem zwózki cegieł, dla niejakiego Felczykowskiego. Cegłę tę miał zwozić z rozbieranego domu przy ul. Promenada, na ul. Fordońską. — Pomysłowy rzeźnik postanowił skorzystać z okazji i część cegły zwiózł na własne podwórze, a następnie sprzedał. Żeby ukryć kradzież, sfałszował pokwitowanie, jakoby cegłę dostarczył w całości. Felczykowski jednak przejrzał całą kombinację i B. znalazł się na ławie oskarżonych.

Sąd skazał spryciarza na 7 miesięcy więzienia. Karę tę zawiesił oskarżonemu na trzy lata pod warunkiem wyrównania szkody.

Wezwanie

Na podstawie § 26 rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 300) wzywam niniejszym wierzycieli dr. Józefa Malińskiego właściciela majątku Mrocza pow. wyrzyskiego, którzy nie otrzymali prawa głosu na zgromadzenie wierzycieli, które odbędzie się w dniu 14 kwietnia 1939 r. o godzinie 12-tej w lokalu Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Toruniu, przy ul. Warszawskiej 10-12.

Jednocześnie oznajmiam, że najpóźniej na 7 dni przed terminem zgromadzenia, wierzyciele drobni, którzy nie otrzymali dotychczas prawa głosu, mogą złożyć Przewodniczącemu Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Toruniu podanie o dopuszczenie ich przedstawiciela względnie przedstawicieli do głosowania na zebraniu wierzycieli.

(—) *Witold Konczakowski*

Nadzorca w postępowaniu układowym Toruń, ul. Mickiewicza nr. 7 m. 25.

2745

Rep. km. 648/36, 443/38. 465/38 i 485/38.
Rep. km. 8/39, 86/39 i 480/37. (11087

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Skarszewach Jan Rybiński, mający kancelarię w Skarszewach, ul. Dworcowa 21, na podstawie art. 676 k. p. c. i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, **że dnia 29 kwietnia 1939 r. o godz. 10-tej** w Sądzie Grodzkim w Skarszewach, sala nr. 11 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do dłużnika Aloizego Gatzy, rolnika zam. w Brzęczku pow. Kościerzyna, nieruchomość wiejska, gospodarstwo rolne — grunt z zabudowaniem, położona w miejscowości Brzęczek, obszaru 46.69,80 ha, składająca się z trzech domów mieszkalnych (dla właśc. dożywotnika i robotn.), piekarnika, stodoły, obory, stajni, kurnika, ustępu i pompy. Nieruchomość ma urządzoną księgę gruntową w Sądzie Grodzkim w Skarszewach — Brzęczek tom I wyk. Lb. 1.

Nieruchomość oszacowaną została na sumę 40.000.— zł, cena zaś wywołania wynosi 30.000,— złotych.

Dożywocie zapisane w dziale II-gim pod Nr. 6 utrzymuje się w mocy bez potrącenia z ceny nabycia.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 4.000,— złotych

zaś dnia 29 kwietnia 1939 r. o godz. 11-tej w Sądzie Grodzkim w Skarszewach, sala nr. 11 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Małgorzaty Cierockiej owdowiałej Damps, zamieszkałej w Iłownicy, nieruchość wiejska — gospodarstwo rolne z zabudowaniem, ogólnego obszaru 17,26,02 ha, położona w gminie zbiorowej Liniewo gromada Iłownica. Nieruchomość składa się z domu mieszkalnego, stajni, przybudówki, stodoły z przybudówką i sklepu wraz z żywym i martwym inwentarzem. Nieruchomość ma urządzoną księgę gruntową w Sądzie Grodzkim w Skarszewach Iłownica tom I wykaz Lb. 4.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 19.000,— złotych, cena zaś wywołania wynosi 14.250,— złotych.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 1.900,— złotych.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych takich instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji zachowane będą ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Skarszewach, Rynek nr. 19, sala nr. 13.

Reflektanci winni w terminie przetargu przedłożyć zezwolenie właściwej władzy administracyjnej na nabycie powyższych nieruchomości.

Skarszewy, dnia 20 marca 1939 r.

(—) Jan Rybiński, komornik.

RUDGE 250—500 ccm.

B. S. A. 250—350 ccm.

Wyłączne przedstawicielstwo 7637
„DE-HA-TE"
J. ENGLICHT I S-KA
GDYNIA, PIŁSUDSKIEGO 56
NORTON 500 ccm. **TEL. 12-77** **PUCH** 200 ccm.

SPRZEDAŻE

Tanio

sprzedaję:

Parcele w Gdyni, blisko centrum, zatwierdzone, począwszy od 3 tys. zł. **Domy** wysoko-dochodode przy małej wpłacie już od 30 tys. zł wzwyż. **Wille** czynszowe po cenach: 22, 28, 35, 44 tys. zł. Wpłaty według ugody. Również zaprowadzone interesa handlowe: kolonialki, restauracje, owocarnie itp. — Informacje bezpłatnie: Radoń, Gdynia, 10 Lutego 6, telefon nr. 15-95. (7639

Gabinety
Tapczany
Fotele
w każdym wykonaniu dostarcza
Centrala Mebli
wł.: Łucja Małecka
Toruń, Stary Rynek 16
obok poczty
Firma polsko-chrześcijańska
2431

MEBLE
w wielkim wyborze najkorzystniej wprost 2535
z FABRYKI MEBLI
Zenon Kowalewski
Toruń, N. Rynek 18
tel. 1332. 2031
Pamiętaj że kupno mebli jest kwestią zaufania.

5683
Płyty piekarskie szamotowe
à la Radeburg
wszelkie inne cegły i materiały szamotowe
dostarczają najtaniej
Venzke & Duday
Grudziądz
ul. Małomłyńska nr. 3/5
telefon nr. 2087.

Tapczany
jadalnie, sypialnie, gabinety, kuchnie
poleca
T. Kasprowicz
Toruń, Prosta 5. 847

KUPNA

Kupię

za gotówkę **50 milionów tutek do lodu** różnego rodzaju. Diek, Gdańsk, Pfefferstadt 31. (9048

MIESZKANIA

Nowoczesne

mieszkania: 2- i 3-pokojowe z łazienką, kuchnią i przynależnościami (podłogi parkiet) **i garaż samochodowy** z kanałem od 1. 4. 39 r. przy Kołłątaja 3, przed parkiem, do wynajęcia. Właśc. **Wł. Sabowski,** Tczew, ulica Mickiewicza 19. (6545

RYNEK PRACY

Potrzebne

1 praktykantka bufetowa bez kaucji i **bufetowa** początkująca z kaucją do 200 zł na książeczkę P. K. O. Zgłosz. „Gazeta Pomorska", Gdynia pod nr. 7676.

Poszukuje się
inteligentnego chłopca
do posyłek do przedsiębiorstwa maklerskiego. 9046
Zgłoszenia pod nr. 9046 do „Gazety Gdańskiej" Gdańsk.

Kramały „Apisa"
Koszule - Piżamy
Rękawiczki
wszelkie artykuły męskie w wielkim wyborze po cenach przystępnych
Leon Kuczyński
Toruń 2714

Numer akt: Km. 144/37. (11086

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Radziejowie. Edward Surmacewicz, mający kancelarię w Radziejowie, ul. Objezdna nr. 35, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 6 maja 1939 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Radziejowie, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników: Pawła Penno, Fryderyka Penno, Karola Penno i Jana Penno nieruchomości: Dobra Ziemskie Ziemięcin, położone w gminie Boguszyce, powiatu Nieszawskiego, mające urządzoną księgę w kancelarii hipotecznej przy Sądzie Okręgowym w Toruniu Wydział Zamiejscowy we Włocławku.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 597.718,—, cena zaś wywołania wynosi zł 448.288 gr 50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 59.771 gr 80.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Radziejowie, ul. Kościuszki.

Radziejowo, dnia 7 marca 1939 r.

(—) Edward Surmacewicz, komornik.

PRZETARG

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza na dzień 14 kwietnia 1939 r. następujące przetargi:

Nr. V — 19/1/39:

120 ton miału węgla drzewnego bukowego retortowego. Dostawa partiami na podstawie zatwierdzonych wzorów. Przed przetargiem należy przesłać 2 wzory po ¼ kg.

Nr. V — 19/2/39:

1. 8000 kg dekstryny,
2. 1000 kg saletry potasowej.

Dostawa partiami na podstawie zatwierdzonych wzorów, które należy przesłać przed przetargiem (po 2 wzory).

Oferty należy składać oddzielnie dla poszczególnych przetargów do godz. 11-tej dnia 14 kwietnia 1939 r., do skrzynki, znajdującej się w przedsionku gmachu Dyrekcji lub też przesłać pocztą do Wydziału Zasobów D. O. K. P. Toruń.

Oferty, nadesłane pocztą, po wyznaczonym terminie, będą uważane za spóźnione.

Ważność oferty zastrzega się do dnia 15. VI. 1939 r. włącznie.

W ofercie należy podać cenę stałą, w złotych franco stacja załadowania P. K. P. z opakowaniem oraz najkrótszy termin dostawy.

Otwarcie ofert odbędzie się dnia 14 kwietnia o godz. 11-tej. Do ofert należy dołączyć pokwitowanie kasy na złożone wadia w wysokości 5% oferowanych materiałów.

Oferty powinny być złożone zgodnie z postanowieniem Rozp. Rady Ministrów z dnia 29. I. 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa Dz. Urz. R. P. Nr. 13/37, poz. 92.

Bliższych informacji udziela Wydział Zasobów pokój 436 w Toruniu.

Zl. 292/IX. (11088

Walka z bezrobociem jest powszechnym obowiązkiem!

DLATEGO NA DROBNE OGŁOSZENIA W DZIALE PRACY POSZUKIWANEJ

obniżamy cenę do 50 proc. cennika

Najmniejsze ogłoszenie kosztuje tylko 50 gr.

Rupturowe
pasy, pooperacyjne, prostotrzymacze, pończochy gumowe. **A. Kamiński,** Toruń, św. Ducha 21. Kredyt na asygnaty. (2572

Sypialnia i kuchnia 310
razem zł **495,-**
Bracia Tews
Toruń, Mostowa 30

Tapety
Franaszka w najnowszych deseniach już nadeszły. Adam Gałdyński, Toruń, Szeroka 9. Tel. nr. 1875. (2654

Sadol
oryginalny do opryskiwania drzew owocowych, środek zupełnie skuteczny, poleca **Hurtownia Jan Kapczyński,** Toruń, Szeroka 35. (2586

Oleje
jadalne, miód leczniczy gwarantowany. pomorski, poleca **Hurtownia Jan Kapczyński,** Toruń, Szeroka 35. (2586

Naftalina
oraz wszelkie specyfiki przeciw robactwu poleca **Hurtownia Jan Kapczyński,** Toruń, Szeroka 35. (2586

Jadalnia
z kaukaskiego orzecha, w wykonaniu luksusowym, oraz tapczan na sprzedaż. Stolarnia, Grudziądz, ul. Śpichrzowa 53. (5677

RÓŻNE

Chcesz

się odzwyczaić palenia natychmiast — zastosuj moją metodę, podaj datę urodzenia. Adresować: Womuth, Kraków, Straszewskiego nr. 25. (12979

Tłumacz

przysięgły francuski, rosyjski. Biuro pisania podań. Wykonanie maszynowe terminowe dokładne. Tel. 12-48. Nieczuja-Ihnatowicz, ppłk. s. s. — Gdynia, ul. Piłsudskiego nr. 5 m. 37. (7663

Najwytworniejsze i największe
Salony Fryzjersko-Kosmetyczne
„ROCOCO"
Toruń, Różana 1
tylko na I-szym piętrze
Uwaga! wejście z korytarza
(2589)

Stacja
ładowania akumulatorów samoch., konserwacja — naprawa. **„Auto-Stop" Gdynia,** ul. 3 Maja nr. 23 (obok Banku Polskiego). (7666

Nowootwarty
skład porcelany, szkła, fajansu — Toruń, przy ul. Mickiewicza 73 — poleca Ed. Szymański, Toruń, Stary Rynek nr. 11. (2746

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . 0,60 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:
Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z do. datkami książkowymi . . . zł 3,10 miesięcznie
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90 „
Bez dodatków książkowych z doręczaniem przez pocztę 2,20 „
Z odbiorem w administracji . . . 2,00 „
„Gazeta Gdańska" w Gdańsku: Z odbiorem w administracji lub odnoszeniem do domu . . . G. 2,00 „
Z doręczeniem przez pocztę . . . G. 2,32 „
z dodatkami książkowymi . . G. 2,90 wzgl. G. 3,22 „
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI:
Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIECKI.
Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej": Wilhelm Grünmann, Gdańsk, Kaszubischer Markt 23, I. p.
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o. o.
Cechdrukami Drukarni Józef Karol Kyguł w Toruniu.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) **z dnia 24 marca**

130135 89 313 131458 96 830 942 132233 419 64 805 916 133005 118 77 291 473 75 134823 135001 182 292 310 18 22 469 500 945 136 263 79 888 137092 250 310 682 784 138463 139066 103 525 624 25 727
140073 102 297 458 557 706 905 141045 64 483 636 142095 162 397 527 859 948 143074 375 761 144093 226 613 145002 31 211 97 577 799 146408 710 932 147156 528 757 82 87 896 148210 339 90 556 149356 633 761 64
150207 22 665 975 151144 96 576 804 152360 89 530 153078 176 305 32 73 448 778 87 154120 294 559 681 963 155 251 567 82 629 717 156060 598 911 157033 181 216 303 463 77 553 609 79 866 158504 99 819 987 159266 439 533 741 160182 221 312 496 846 161186 326 427 162066 230 366 600 784 827 44 163101 377 406 30 74 719 897 164263 371 805

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 66993

Zł. 15.000 na nr. 151320
Zł. 10.000 na nr. 26193
Zł. 5.000 na n-ry: 51240 57377 122485
Zł. 2.000 na n-ry: 42326 52039 68004 163969
Zł. 1.000 na n-ry: 12791 24535 27394 40728 65058 85694 106269 128391 129724 131520 161638
Zł. 500 na n-ry: 13117 29439 32135 39532 96721 102697 114682 123274 127886 131291 137522
Zł. 250 na n-ry: 5922 9578 13983 16597 26640 30439 35349 37527 41170 42968 45561 45853 51440 55518 58966 67766 67719 70007 72554 73962 79909 85950 89748 90037 98983 100601 101011 106301 110999 119451 120318 126601 127062 129382 132475 134149 137395 140558 141962 142147 147666 148537 148685 152868 164547

Wygrane po zł 125

373 1519 97 752 2132 228 406 549 3098 537 934 4975 5304 69 458 565 875 7418 26 618 8111 482 811 9349
10331 476 567 11035 394 434 649 765 86 917 12159 714 13645 14382 15183 711 823 924 16257 759 842 935 70 17010 18007 759 827 19256 536 83
22150 636 23094 679 738 24042 25134 536 26640 51 27156 29190 270 747
30355 32030 946 36315 37136 299 363 792 38114 265 386 649 39181 867
41042 42631 43059 183 45658 904 46229 47440 48259 780 86 49666 808 967
50386 590 656 51127 65 376 928 52124 339 407 823 54169 55353 95 573 637 60 56648 57235 58447 605 59353 951
60486 62372 63059 865 65280 601 731 66219 51 724 804 68771 69599 918
70086 286 301 418 71051 473 88 750 76027 560 77098 476 742 73
80066 81066 358 82218 503 682 757 83038 730 71 84646 86264 614 822 87393 88386 649 89563
91036 229 433 746 92272 306 578 938 93 414 71 551 894 94063 650 818 63 95008 96074 664 97345 86 95 465 617 880 99 98849
100972 102627 103019 104144 248 82 443 105321 53 492 620 839 107127 108414 693 109859 75
111872 112581 405 783 113897 114179 115121 116307 835 939 117192 906 118109 40 561 846 900 119958
120553 121391 122098 379 696 772 123132 439 604 124108 901 46 125294 472 782 127567 96 752 128059 132 314 129 930
130140 62 795 131014 141 281 132091 217 471 811 134362 136311 137042 138341 508 139990
140513 682 14182 292 142000 160 147741 146658 147846 148426 63 149637 918
152395 799 153026 492 533 154142 89 497 155337 550 156052 157232 526 618 800 158282
161330 643 869 162895 163379 642 164541 945

Wygrane po zł 62.50

65 766 901 1249 703 910 2544 942 3015 694 5190 544 86 942 6082 659 815 984 7199 383 961 8832 75 9114 470
10412 667 756 887 935 11044 47 155 60 530 615 12520 616 13431 613 70 14664 770 964 15064 164 328 773 884 17276 18026 28 207 507 852 906 15 19027 81 133 459 684
20086 468 883 21328 681 807 22217 540 804 990 23719 37 24248 321 540 806 59
25299 725 852 924 26037 62 782 907 27066 474 578 838 28437 666 824 961 29598 689
30351 95 31022 159 377 32467 502 654 801 33259 442 580 608 34156 675 804 35286 804 36258 907 37226 43 636 38030 286 389 668 39562 972
40087 916 41976 42386 944 43088 838 984 44229 62 592 45055 172 439 46659 49314 939
50723 930 51501 52008 76 380 95 893 54189 264 566 55363 729 56073 371 511 754 57006 802 58091 411 941 59836
60227 61198 208 47 62606 331 76 63435 64048 931 65110 728 35 78 909 13 66023 213 67093 499 68097 178 355 95 976 69338 549 836 970
70496 710 71080 599 72517 722 73003 55 417 42 75186 806 76091 576 653 780 803 71 90 77123 223 728 820 78128 378 595 613 63 79144 228 975
80164 336 81680 82170 319 759 829 978 83253 822 84002 387 665 85284 470 514 845 86909 54 87341 799 916 88189 565 706 975 89418 871
90173 91892 92538 639 867 908 93547 829 94778 982 95429 96013 69 355 97735 89 859 98501 724 99311 624
100617 956 101960 102838 103709 105326 448 660 936 106001 231 838 981 107040 140 815 108586 880
110073 403 111177 706 93 112154 61 652 113204 43 482 911 114211 26 46 315 401 115417 40 776 835 116012 67 226 656 60 117516 24 705 9 63 118716 119127 331 77 765 833 993
120689 751 947 48 121044 112 507 16 639 940 122513 976 123084 124808 125203 303 531 769 979 126399 127014 204 390 989 128152 259 129452 628
130026 131358 606 909 132407 59 133120 352 627 926 57 134185 250 420 63 74 583 653 792 135074 569 136397 729 137809 138049 944 139442 921
140126 763 141171 279 335 699 712 142576 791 856 143267 391 144254 145616 146284 849 974 147065 175 551 77 148067 412 892 149428 550 867 903
150105 151252 153385 752 155153 56 249 156235 783 157020 126 234 40 158175 746 989 159642 71 89
160193 249 150 395 831 900 161020 360 541 722 25 162398 686 792 163514 164048 184

z dnia 25 marca
I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana zł. 125.000 padła na nr. 17957

Zł. 10.000 na n-ry: 19416 118885
Zł. 5.000 na nr. 25409
Zł. 2.000 na n-ry: 5635 33684 40807 64684 158614
Zł. 1.000 na n-ry: 8748 15920 29987 59033 86681 119637 131239 135410 139714 139797
Zł. 500 na n-ry: 16622 30818 38138 39190 47279 59469 84794 94900 100013 102569 110900 144123
Zł. 250 na n-ry: 4524 7192 12527 15514 24921 24007 24153 24647 25667 31516 34943 36867 41112 43829 44808 53784 62950 69908 70998 86924 86999 90484 95653 99396 102474 105668 120731 124619 126412 131094 133584 133942 134551 135277 144116 144396 147137 155680 155860 155989 161432

Wygrane po zł 125

504 837 944 1272 443 46 716 2350 448 704 900 3067 131 565 847 4051 339 46 482 006 68 150 68 247 506 600 6250 388 566 7261 497 518 668 805 7 8146 271 512 96 994 9011 246 722 889 905
10020 62 222 49 451 737 845 984 11098 413 89 779 813 928 91 12247 474 78 537 925 65 80 13064 119 317 70 615 793 14006 216 970 15069 77 276 922 16049 124 343 918 32 71 17201 419 504 697 708 875 18039 165 246 682 19253 605 11 716
20030 269 418 525 82 630 44 22064 201 7 941 76 23759 24027 167 596 25466 545 748 804 982 26171 69 573 819 27125 211 377 662 983 28027 47 93 4 100 406 13 668 29376 600 723 35
30350 516 32 52 763 905 31447 509 829 938 32038 61 237 346 56 627 793 938 89 33347 34656 35327 630 36161 37435 79 623 806 44 955 38785 816 39072 220 435 38 640
40084 297 618 769 970 41157 86 235 62 435 599 661 752 88 913 67 42380 610 769 828 43085 205 44018 747 884 902 45283 98 478 46181 271 390 524 755 811 47079 828 48567 896 49191 530 647 703 50 844
50161 289 708 51228 42 499 592 636 84 716 877 966 52304 727 88 826 52 910 53151 475 559 54151 346 452 57 596 634 49 56750 57794 835 94 58049 374 703 94 59708 74
60362 403 528 693 61214 73 62300 44 404 524 752 813 63815 39 64341 474 599 761 96 65030 168 240 646 763 84 88 67113 499 744 68152 450 960
70042 124 430 539 692 71045 119 210 42 72176 542 72 716 77 931 62 73596 765 930 74464 593 652 75040 182 766 76051 228 86 349 403 850 990 77738 63 78010 447 79061 139 230 554 625 726 66 97
80548 607 807 81429 516 47 624 82355 666 867 99 912 35 76 83218 35 454 84089 749 85436 791 912 86079 491 609 701 826 986 87200 733 960 88322 403 756 89231
90789 91014 181 239 736 805 92092 282 962 93018 131 226 631 789 94601 70 809 95090 416 846 988 96033 111 277 824 97257 767 964 98511 637 83 99561 78 986
100502 694 101241 469 560 724 102175 276 88 315 491 773 818 103143 532 681 104981 105003 179 633 106500 669 920 107187 300 108014 230 714 42 109024 487 64 55 711 83 93 838
110353 751 111665 769 112239 407 541 697 834 113170 663 886 908 27 114424 115044 142 449 116567 117086 280 310 46 554 67 72 780 118854 119188 531 745 907
120406 629 927 121376 99 463 82 552 858 989 122058 403 631 757 993 123006 24 28 114 216 45 50 90 722 923 124247 453 99 125192 486 93 126471 947 90 127446 542 52 640 729 128123 214 443 651 715 55 809 912 129195 203 617 25
130184 929 131042 132278 933 133289 532 87 837 44 134399 485 606 744 135482 758 67 952 136041 162 382 512 753 915 137380 732 855 138091 136 274 50 654 139047 482 953
140421 514 52 740 844 67 141125 459 723 142372 571 849 905 143047 815 52 144315 937 145083 146358 66 447 749 147843 941 148868 149285 333 627
150411 560 601 96 962 151195 757 891 152728 831 56 153096 9 254 451 561 922 154119 47 410 22 155788 811 156376 521 766 157195 603 704 876 158097 425 704 159050 84 703 961
160045 152335 427 785 161196 336 690 162199 266 444 572 673 163278 322 85 757 841 164047 172 241

Wygrane po zł 62.50

41 383 621 894 974 1547 609 841 2030 119 552 630 768 852 3109 33 452 509 728 44 4296 332 466 816 19 5286 73 385 495 814 945 6009 463 808 7044 400 669 753 868 8143 873 9308 412 22 722 66 86
10088 110 18 62 89 511 58 742 63 938 11053 354 57 442 568 781 804 920 12082 104 24 338 508 93 13171 338 722 62 803 14126 260 415 804 916 76 15224 397 536 89 794 912 16229 373 524 883 918 91 17370 594 18089 105 274 683 86 19157 407 74 92 805 27 41
20187 254 618 715 38 929 45 52 21239 447 73 506 794 22006 204 748 887 23296 443 512 660 733 927 24348 460 520 731 880 988 25160 208 431 47 660 89 702 26013 44 107 84 206 86 91 374 94 468 635 27204 376 438 678 870 982 28135 406 13 508 635 29088 121 385 432 58 828
30108 73 382 404 569 709 8 44 863 998 31373 501 613 881 32134 244 82 442 562 33257 650 34065 307 17 94 489 500 672 778 832 939 35262 306 478 857 97 913 36550 76 653 719 37312 14 538 786 838 962 38456 917 87 39073 252 494 628 700 820 97 919
40021 133 597 725 89 41295 435 731 36 49 42202 337 70 497 43246 811 20 44185 355 704 32 45154 392 433 589 690 821 30 46727 844 47717 48657 49039 111 245 66 385 856 925
50120 73 833 946 51030 98 916 52208 84 348 420 54 723 49 904 30 53100 200 358 667 744 803 55 96 926 54023 36 261 415 698 934 55033 191 426 30 95 674 788 855 969 56419 738 91 825 57376 533 75 824 55 947 58200 22 382 437 634 47 95 769 59063 95 255 565 726 998
60080 375 604 21 923 61286 550 62050 287 326 706 94 876 63137 208 57 397 623 44 759 846 967 64740 65018 24 61 260 71 323 74 75 445 98 547 755 899 66127 296 345 421 507 69 727 67325 76 472 553 87 617 848 68198 413 31 54 96 790 839 41 69110 55 368 702 90 976
70050 64 296 432 43 63 616 854 71018 78 137 345 60 722 79 985 72521 634 92 981 73057 61 267 338 932 55 74067 295 476 722 861 998 75082 96 104 260 339 411 518 76425 636 954 77112 273 506 67 95 745 959 78168 215 56 332 418 844 957 79079 128 659
80533 81404 9 962 82172 217 94 98 532 623 43 847 83468 545 53 888 92 84019 70 212 334 749 85097 108 70 335 445 536 650 731 86255 81 599 87372 465 578 983 88035 449 624 723 918 72 89232 644 59 740 940
90132 253 91 338 551 859 91182 436 92282 467 82 523 626 708 857 93005 363 402 66 921 60 94114 644 730 952 95080 87 123 878 352 91 626 96037 427 97006 68 98036 88 364 81 400 64 601 5 47 749 99220 81 477 85 89 633 743
100549 80 686 767 102690 103254 533 603 104081 217 105360 487 605 857 106220 53 798 107506 678 759 978 108202 345 700 85 848 109408 61 71
110234 93 611 707 98 848 900 111353 528 950 112118 276 411 650 873 113053 242 76 359 363 87 628 33 92 873 941 56 61 64 114484 634 764 91 115009 372 405 660 116077 146 228 603 117344 514 611 86 773 96 883 962 118008 33 42 242 81 592 682 875 119076 508 11 62 97
120054 98 317 479 927 121385 536 49 122072 274 435 830 57 913 123050 71 278 320 55 89 616 974 125222 557 629 126022 458 522 775 889 127188 290 405 504 630 748 881 128045 299 327 84 576 717 36 903 129098 237 617 789
130063 183 386 98 892 921 131075 335 403 87 132138 297 440 597 665 843 66 69 133264 318 41 400 847 900 134551 92 633 41 909 135313 431 504 638 136203 693 705 87 137057 99 202 37 44 469 720 79 915 60 138342 821 34 139006 243 88 697 741
140327 704 64 141317 423 759 142144 282 472 794 143228 351 456 144700 43 145165 299 884 146064 80 222 147068 179 316 543 85 148136 92 459 65 149072 78 288 398 588 731 81
150047 211 620 58 755 151500 65 911 152373 429 567 622 915 96 153329 430 539 72 635 728 33 65 895 984 154217 380 474 548 615 796 155185 558 665 819 156051 263 339 70 491 569 812 40 157402 673 873 158105 917 159742
160145 72 205 35 87 92 384 93 485 550 961 79 97 161142 75 203 381 668 850 946 162084 114 250 88 355 507 163004 56 161 235 316 22 726 845 164044 58 643 841 962

III ciągnienie

Wygrane po zł 125

24 613 2409 752 972 3208 441 825 4342 92 463 523 789 5776 6627 975 7368 955 8899 9086 752
10215 801 11729 12247 307 638 13787 14118 610 17235 61 700 80289 776 19394 776
20246 969 21053 435 598 22832 23866 24226 25029 765 919 26173 795 27614 60 28510 29262
31921 32221 33711 34264 35186 427 625 722 37625 731 944 38245 457 960 39158
41052 824 42609 43453 626 795 885 44487 45944 73 46068 47118 387 457 627 901 49668
50798 51547 52110 451 63 707 53320 36 54397 56725 90 57505 648 58179 521 926 54397 56725 90 57505 648 58179 521 926 40
61927 64847 65031 66079 776 902 67191 68003 730 69286 432
70358 71081 878 72188 924 73181 74452 569 76099 375 773 77395 701 78356 79099 236 360 416
80314 966 81453 521 82577 690 998 86197 530 868 977 87138 53 575 858 88237 589 681 745 89556 884
90632 91672 952 92356 771 93129 94256 95536 96442 674 97481 98282 99236
100235 568 102401 104080 647 801 105461 646 734 106032 217 107623 95 108183 232 515 109987
111402 713 48 967 112208 113837 114414 849 115549 116249 117412 746 118374 589 119015 59 626
121070 119 285 708 122359 637 123296 363 626 125478 95 126532 127242 58 449 671 128282 129272 321 69 951
130067 389 131295 133026 134514 136294 421 755 137618 138529 61 819 139005 991
140454 67 143235 300 596 699 144460 145984 146409 536 58 147131 148817 149024
150133 391 573 621 151794 840 152838 153883 154223 572 79 157259 158443 159622 68 746
160572 618 161145 162380 163317 513 872 164638 801 51

Wygrane po zł 62.50

394 798 948 1046 263 379 410 2003 3266 495 667 5270 426 591 6008 315 42 632 955 7394 758 941 8081 849 83
10187 11790 13121 66 562 638 777 14573 728 885 15784 16612 702 17170 816 18192 531
20500 21973 22146 146 292 779 23058 179 265 335 675 24229 25342 410 885 26120 779 88 27294 965 28032 92 553 29058 245 680 871
30665 734 804 70 31166 76 401 627 816 33016 200 312 49 670 34308 425 738 35055 504 663 787 36021 270 86 603 38181 272 332 52 54 764 39037 653
40177 881 41127 815 42843 56 43161 370 690 760 44527 763 873 45243 50 84 440 98 46120 738 47092 49208 896
50329 51417 33 52418 708 79 808 53031 49 196 293 357 54532 55110 283 56182 263 710 855 57363 883 58120 59420
60874 61633 714 62298 590 63181 258 64086 458 65748 66476 89 536 67434 68077 354 69846 70248 474 651 708 71846 72308 808 73510 695 988 74273 430 75116 271 76468 601 746 77067 591 654 69 78201 422 709 978 79577 971
80141 499 589 93 649 837 81925 82246 98 785 83329 84348 970 85568 619 947 86460 578 643 87069 212 88260 454 89853 72
90655 91428 92201 93242 77 489 586 875 95244 495 96007 308 589 98171 391 727 99143 686 962
100356 863 101152 216 837 102552 695 103099 763 982 105437 718 848 986 106055 107182 869 108084 480 109774 836 39
110059 111455 943 112706 113076 328 518 976 114536 696 792 115470 92 116138 932 117259 659 118345 119062 375 82 580 615
120258 87 122001 330 84 430 123206 124181 211 37 706 126445 878 128526 631 793 909 129717 927 82
130136 785 889 131121 57 132653 712 133167 216 468 790 951 134116 458 135315 533 971 136352 137139 66 589 632 138078 327 616 725 924 139140 82 505 739
140041 826 141364 402 142598 852 932 143787 144417 875 145123 146868 147746 148764 951 149675 702 56
150225 632 151072 98 355 152951 153314 618 949 154197 276 302 81 678 716 155801 903 157112 276 554 158281 373 422 838 159599 765
160639 81 161590 162433 605 163119 425 598 908 12 164152 885

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 padła na nr 65982

Zł. 75.000 na nr. 49776
Zł. 5.000 na n-ry: 27503 27675 109170 113214 145925 156587
Zł. 2.000 na n-ry: 34075 99503 117378
Zł. 1.000 na n-ry: 6935 18690 25670 29853 36541 70488 73867 82536 90106 105428 159396 162361
Zł. 500 na n-ry: 11420 24579 29231 29275 37165 66298 72072 96639 122702 136210 144545 159870
Zł. 250 na n-ry: 1539 8234 11773 13288 13734 10666 19931 25856 28675 31106 33000 34603 35962 36381 41349 44261 47265 51884 59950 68990 78524 79839 81135 85537 89193 89240 90303 94571 95324 102473 105231 105401 106784 115381 115673 121229 120112 121254 122082 131985 140373 141394 141863 144308 145375 149981 159915 160108 162981

Wygrane po zł 125

204 50 1043 317 2909 3877 4061 247 78 777 846 67 5205 949 6438 7486 629 8365 456 9011 44 619
10104 424 514 889 11123 997 12436 973 13014 14684 15014 278 583 903 16915 18371 839
21080 417 22997 23032 24207 25147 331 749 26357 27051 153 382 28806 29449 625
30527 31261 566 722 814 33238 554 34144 390 502 35 394 978 36269 713 37380 519 688 38536 39581
40479 41964 42988 43900 45162 441 766 46382 993 47284 445 48902 49388 437 662 816
50251 66 51346 739 52127 53630 907 54636 56286 384 883 57633 969 58600 59449
60176 293 61177 804 959 63370 420 997 64490 65067 66921 67272 548 715 68160 69072
70596 718 71172 486 735 72515 83 75481 881 76018 77169 219 40 97 863 78452 79407
80150 81839 53 82478 84165 316 18 946 85010 86928 88783 89168 355 447 856
91885 92008 93159 981 94267 95128 275 820 96436 98119 209 77 794 99909
101267 102493 804 103484 745 104866 105575 717 106655 794 107693 700 33 108025 500 666 758 81 109219 527
110249 528 790 111397 113850 114128 537 99 115224 351 561 116073 827 117505 941 18412 119065 465 551

30

J. F. WITTKOP

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

— Raz muszę z tym zrobić porządek! — krzyczała staruszka na pół przytomna z gniewu. — Siadaj! Siadaj w tej chwili!

Aniela uczuła nieprzyjemny chłód na karku. Opuściła się na pozłacane krzesło. Kapelusz z woalką, który zdjęła wchodząc do pokoju, wysunął się z palców i upadł na dywan. Nie spotrzegła tego. Była przytłoczona strachem i przeświadczeniem, że lada moment stanie się coś okropnego.

— Dość! Już nie wytrzymam dłużej! — wrzeszczała stara hrabina. — Wszystko ma swój kres! I moja cierpliwość też!.... Umywam ręce! Gińcie, ale już palcem nie ruszę, by was ratować!... Będziesz się czołgała u moich nóg, będziesz błagała, już ci nie pomogę.. Dość!

Aniela była ciągle pod wrażeniem współczucia, przerażenia i bólu, jaki jej sprawiały niezasłużone obelgi. Nigdy o nic nie prosiła staruszki. Wprawdzie żyła na jej łasce, lecz to był bardzo gorzki chleb.

Przemogła się i powiedziała:

— Ciociu, nie trzeba się denerwować. Nie wiedziałam, że ciocia czuje się źle.

Stara hrabina przeniosła na nią rozpalone nieprzytomne oczy.

— Ach, jesteś?... No nareszcie!... Jak śmiesz odchodzić, gdy powiedziałam. że chcę z tobą pomówić? Czy zapomniałaś, że musisz tu być na każde zawołanie?... Niesłychana bezczelność! Ale teraz wszystko będzie inaczej, raz zrobię z tym porządek... Myślisz, że mnie można porzucić na cały dzień i na pół nocy?... Śmiej, się, śmiej! Spadniesz z krzesła, jak się dowiesz, co postanowiłam. Nie przerywaj mi, bo zapomnę, o czym chciałam mówić!... Więc ty jesteś aniołkiem, a ja starą wiedźmą, prawda?... — Zachichotała nagle. — No, tak, przecież jesteś czysta jak sama niewinność!... Marzenie! Marzenie Adasia!... Czy nie tak ciebie nazywał? Czy nie mówił, że na ciebie trzeba uważać, by nic złego tobie się nie stało?... To jest kapitalne! Ciebie chronić przed złem! Ciebie, któraś była największym złem i nieszczęściem Adasia!... W naszym rodzie nie było przestępców, a on jest mordercą!... Czy wiesz, że twój Adaś jest mordercą?

— Ależ, ciociu — wtrąciła nieśmiało Aniela. — To była obrona konieczna.

Przestraszyło ją, że staruszka sama zaczęła mówić o siostrzeńcu, co się dawniej nie zdarzało. Pomyślała od razu, że musiało się stać coś ważnego — na przykład, Adaś mógł do niej napisać, a staruszka przejęła ten list.

— Obrona konieczna! — ze zgryźliwym śmiechem zawołała stara hrabina. — Głupia jesteś! Dla niej to zrobił, rozumiesz? Po prostu tej kanalii zachciało się zostać wdową, więc namówiła, by go zastrzelił!...

Aniela patrzyła na nią nic nie rozumiejąc.

— Już nikomu nie uwierzę! — wrzeszczała staruszka. — Nikt mnie nie nabierze na piękne słówka!... Ciociu, pomóż! Kochana ciociu, ratuj! A samemu tylko miłostki w głowie... Z jednej strony „marzenie", a z drugiej namiętność, której nie mógł się oprzeć i na to nie ma rady, najdroższa ciotuniu — ciągnęła jak gdyby przytaczając wyjątki z rozmowy lub z listu. — Brud! Zgnilizna! Nie wtrącaj się ciociu, w te sprawy.... Ma czelność z tym się do mnie zwracać? Ale nie powiedział tego, gdy było źle! Przeklinam dzień, gdy się zgodziłam pomóc...Nie wciągniecie już mnie do tego bagna! Nie chcę! Nie chcę!

Jej głos wzniósł się do przeraźliwego dyszkantu i urwał się nagle.

Aniela zdrętwiała pod gradem słów przepojonych cierpieniem i dziwną nienawiścią. Myśli jak olbrzymie ciężkie głazy obracały się powoli w znękanej głowie. Jeszcze prawie nic nie zrozumiała.., a może bała się zrozumieć.

— Czy Adaś pisał do cioci? — zapytała z trudnością poruszając zbielałymi wargami.

— Przynieś mi jego fotografię, która wisi nad twoim łóżkiem — zaskrzeczała staruszka. — Przynieś w tej chwili!

Dźwignęła się, powłócząc nogami poszła do alkowy, zdjęła ze ściany fotografię męża i wróciła, trzymając ją w obu dłoniach.

— Daj tu! — wrzasnęła chora.

Wyrwała fotografię z rąk Anieli, uniosła w górę, potrząsnęła w powietrzu i nagle z całej siły uderzyła nią o występ marmurowego kominka. Szkło rozprysnęło się na drobne kawałki, niklowa ramka zgięła się i upadła na dywan.

Aniela krzyknęła pod wrażeniem gwałtownego bólu. Uklękła wyciągając rękę po fotografię.

— Nie rusz, niech leży! — zawołała hrabina. — On obraził swoją starą ciotkę, pokazał jej drzwi... już mu jest niepotrzebna, więc po co ma się z nią certować?.... I ciebie nie potrzebuje, przestałaś być dla niego aniołem i „marzeniem". Ale teraz ja was obojga mam dość. Nie chcę się wtrącać w wasze brudne sprawy, już to przypłaciłam latami życia... Chciałam z tobą porozmawiać, ale tobie tylko zabawy w głowie. Porzuciłaś mnie bez litości. Zostałam sama, chora, ze swoimi zmartwieniami.... Ale to się już skończyło. Róbcie, co chcecie, palcem nie ruszę, jeśliby go nawet mieli powiesić. Tak, bo on zasłużył na szubienicę!

(Ciąg dalszy nastąpi)